

Barn og unge

Aktuell statistikk

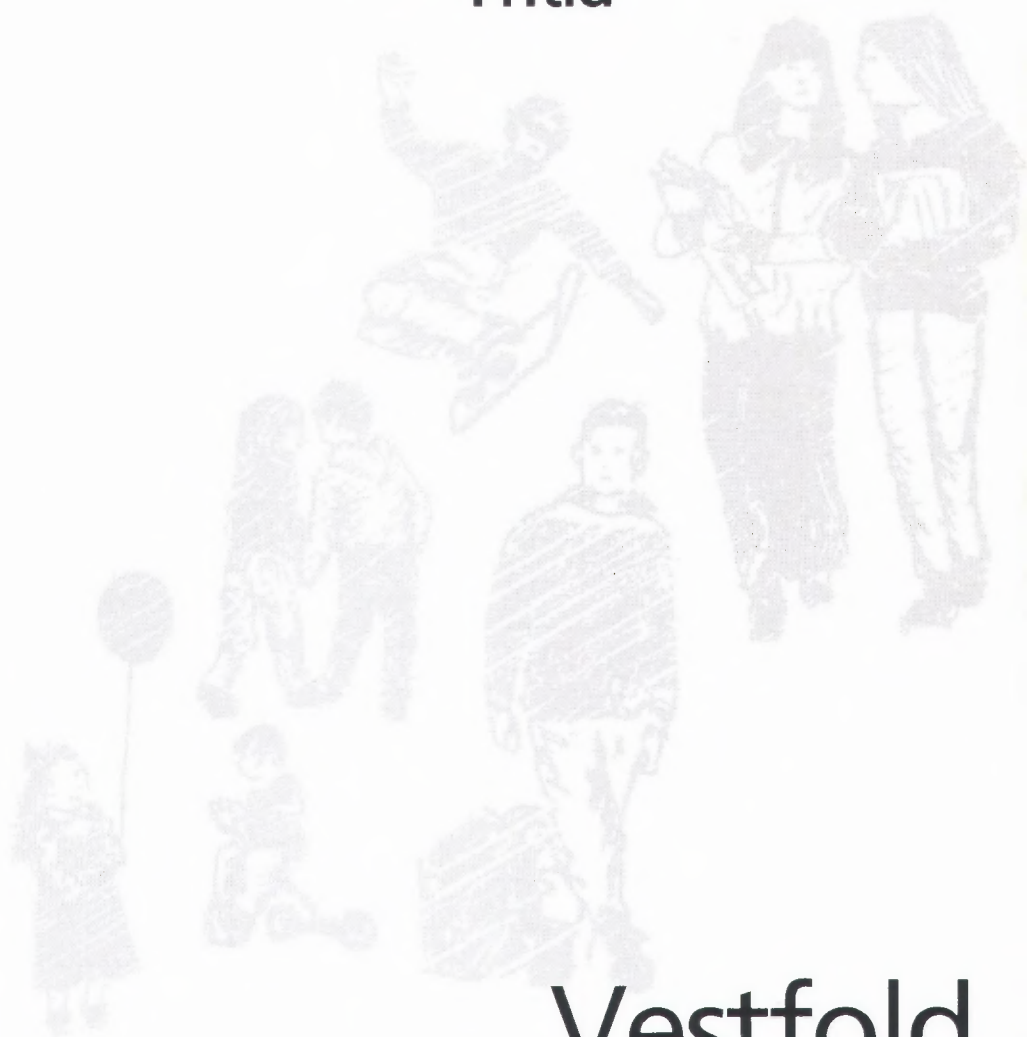
Del 1: Befolkningen

Familie

Helse

Kriminalitet

Fritid

Barn og unge. Aktuell statistikk

I *Barn og unge. Aktuell statistikk* publiseres statistikk på ulike emneområder, der alle tall dekker barn og unge under 18 år.

Barn og unge. Aktuell statistikk kommer i to deler, med forskjellig emnemessig innhold. Del 1 (dette heftet) dekker barn i befolkningen, familieforhold, helse, kriminalitet og fritid. Del 2 (utkommer senere) tar for seg barn i utdanning, arbeid, økonomiske forhold og barnevern.

Husk å oppgi kilde: *Barn og unge. Aktuell statistikk*/Statistisk sentralbyrå.

Ansvarlig seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeider: Ingvild Hauge, tlf. 62 88 52 24, faks 62 88 52 89, e-post: inh@ssb.no.

Redigering: Randi Hansen Øiseth.

Priser: Pr. hefte kr 50,- inkl. mva. Pakkepris (19 fylkeshefter og hefte med landstall) kr 600,- inkl. mva.

Forespørsel om salg rettes til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, Postboks 1260, 2201 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg- og abonnement@ssb.no.

ISBN 82-537-4504-4.

Elektronisk formidling

Foruten papirutgaven finnes tabellene i elektronisk versjon under SSBs Webtjeneste på Internett. Adressen er <http://www.ssb.no>. Tabellene kan lastes ned i Excel.

En diskett-versjon kan også gjøres tilgjengelig ved forespørsel.

Andre tabeller

Spesialtabeller kan bestilles fra Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r

Innhold

1. Barn og unge i befolkningen	3
2. Barn og unges familier	12
3. Barn og unges helse	24
4. Barn og unges lovbrudd	34
5. Barn og unges fritid	37

Innledning

Barn og unge. Aktuell statistikk samler Statistisk sentralbyrås data om barn og unge og presenterer regionale tall med korte artikler, tabeller og figurer.

Barn og unge. Aktuell statistikk utgis som 1 landspublikasjon og 19 fylkespublikasjoner. Landspublikasjonen gir tall for landet som helhet og for de enkelte fylkene der det har vært mulig. Tallene i fylkespublikasjonene er på kommunenivå, eller på fylkes- og landsnivå hvis statistikken ikke kan gis på mindre geografiske enheter.

Publikasjonene kommer i to deler. Del 1, som dette heftet inngår i, dekker barn i befolkningen, familieforhold, barns helse, deres kontakt med rettsvesenet og barns fritid. Del 2 vil bli utgitt ved årsskiftet 1998-1999, med disse emnene: Barn i barnehager, barn og unge i skolen, unge i arbeidsstyrken, barn og økonomi og barn i barnevernet.

Barn er i denne publikasjonen definert som personer under 18 år, dvs. under myndighetsalder. Dette er i tråd med norsk lov og FNs konvensjon om barnets rettigheter. I enkelte tilfeller vil tabellene dekke lengre eller kortere aldersspenn, avhengig av hva som er hensiktsmessig og/eller finnes om temaene.

De nyeste tilgjengelige tallene er tatt med, dvs. hovedsakelig fra perioden 1995-1997.

Publikasjonene er tilgjengelige på SSBs webside på Internett. Webadressen er <http://www.ssb.no>.

En undersøkelse gjennomført av Norsk senter for barneforskning i 1994 (Arbeidsrapport nr. 15) avslørte at statistikk i liten utstrekning ble tatt i bruk i ulike beslutningsprosesser. Håpet er at denne publikasjonen, som samler mye informasjon, kan gjøre statistikk om barn og unge lettere tilgjengelig og være til hjelp for alle som interesserer seg for og arbeider med barn, det være seg planleggere i kommuner og fylker, politikere, personer som har sitt daglige virke blant barn og allmennheten generelt.

Barne- og familiedepartementet har finansiert utarbeidelsen av publikasjonene. Representanter fra Barneombudet og Norges forskningsråd har gitt faglige innspill til prosjektet.

1. Barn og unge i befolkningen

Det bor 47 000 barn og unge i Vestfold. Prognoser for de neste 20 årene viser vekst i barnetallene i noen aldersgrupper, mens det forventes nedgang i andre aldersgrupper.

1.1. Personer 0-17 år, etter kommune og bostedsstrøk. 1. januar 1997

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
07 Vestfold	I alt	47 026	15 918	18 532	7 473	5 103
	Tettbygd strøk	37 067	12 467	14 713	5 879	4 008
	Spredtbygd strøk	9 863	3 415	3 780	1 581	1 087
	Uspesifisert strøk	96	36	39	13	8
0702 Holmestrand	I alt	2 041	647	842	338	214
	Tettbygd strøk	1 668	517	701	275	175
	Spredtbygd strøk	370	127	141	63	39
	Uspesifisert strøk	3	3	-	-	-
0704 Tønsberg	I alt	7 065	2 487	2 733	1 076	769
	Tettbygd strøk	6 482	2 288	2 502	990	702
	Spredtbygd strøk	571	194	226	86	65
	Uspesifisert strøk	12	5	5	-	2
0706 Sandefjord	I alt	8 383	2 933	3 258	1 290	902
	Tettbygd strøk	7 582	2 686	2 938	1 163	795
	Spredtbygd strøk	792	243	315	127	107
	Uspesifisert strøk	9	4	5	-	-
0709 Larvik	I alt	9 017	2 991	3 538	1 453	1 035
	Tettbygd strøk	6 989	2 277	2 773	1 131	808
	Spredtbygd strøk	1 994	701	750	317	226
	Uspesifisert strøk	34	13	15	5	1
0711 Svelvik	I alt	1 452	486	586	243	137
	Tettbygd strøk	1 316	438	537	216	125
	Spredtbygd strøk	134	46	49	27	12
	Uspesifisert strøk	2	2	-	-	-
0713 Sande	I alt	1 700	593	662	265	180
	Tettbygd strøk	945	339	350	157	99
	Spredtbygd strøk	755	254	312	108	81
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
0714 Hof	I alt	645	200	235	124	86
	Tettbygd strøk	322	90	118	67	47
	Spredtbygd strøk	321	109	116	57	39
	Uspesifisert strøk	2	1	1	-	-
0716 Våle	I alt	1 029	319	418	162	130
	Tettbygd strøk	475	144	194	75	62
	Spredtbygd strøk	554	175	224	87	68
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
0718 Ramnes	I alt	964	317	389	156	102
	Tettbygd strøk	236	70	107	35	24
	Spredtbygd strøk	723	247	280	119	77
	Uspesifisert strøk	5	-	2	2	1
0719 Andebu	I alt	1 127	373	434	196	124
	Tettbygd strøk	489	130	209	90	60
	Spredtbygd strøk	638	243	225	106	64
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-

1.1. Personer 0-17 år, etter kommune og bostedsstrøk. 1. januar 1997
(forts.)

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
0720 Stokke	I alt	2 439	822	951	402	264
	Tettbygd strøk	1 356	432	544	227	153
	Spredtbygd strøk	1 082	390	406	175	111
	Uspesifisert strøk	1	-	1	-	-
0722 Nøtterøy	I alt	4 391	1 436	1 845	660	450
	Tettbygd strøk	3 750	1 200	1 580	580	390
	Spredtbygd strøk	641	236	265	80	60
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
0723 Tjøme	I alt	994	340	388	153	113
	Tettbygd strøk	498	166	208	70	54
	Spredtbygd strøk	494	174	179	83	58
	Uspesifisert strøk	2	-	1	-	1
0728 Lardal	I alt	499	155	183	98	63
	Tettbygd strøk	98	26	40	15	17
	Spredtbygd strøk	388	126	139	79	44
	Uspesifisert strøk	13	3	4	4	2
Uoppgitt	I alt	-	-	-	-	-
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	-	-	-	-	-
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Begrepene tettbygd/spredtbygd strøk er gitt av SSBs definisjon av tettsted. Et tettsted er i hovedregelen en hussamling hvor det bor minimum 200 personer og er mindre enn 50 meter mellom husene.

Vestfold hadde 47 000 bosatte i alderen 0-17 år pr. 1. januar 1997. I alle aldersgruppene var det flere barn og unge i tettbygde enn i spredtbygde strøk. Totalt bodde 79 prosent av alle barn og unge i fylket i tettsteder.

Tabell 1.1 viser fordelingen mellom tett, spredt og uoppgitt bostedsstrøk for hver av Vestfolds kommuner. Bosettingsmønsteret varierer mellom de enkelte kommunene, noe som medfører lokale variasjoner i hva slags type omgivelser barna og de unge lever i og har å forholde seg til.

En befolkningsframskriving er en beregning av den framtidige sammensetningen av og utviklingen i befolkningen. Her er tre årstall plukket ut for å vise den antatte utviklingen for barn og unges vedkommende. Tallene, og dermed antakelsene om utviklingen, blir mer usikre jo lenger fram i tid man går. Framskrivningen forutsetter at tidligere trender videreføres. Trend-

brudd vil altså skape avvik mellom framskriving og faktisk utvikling.

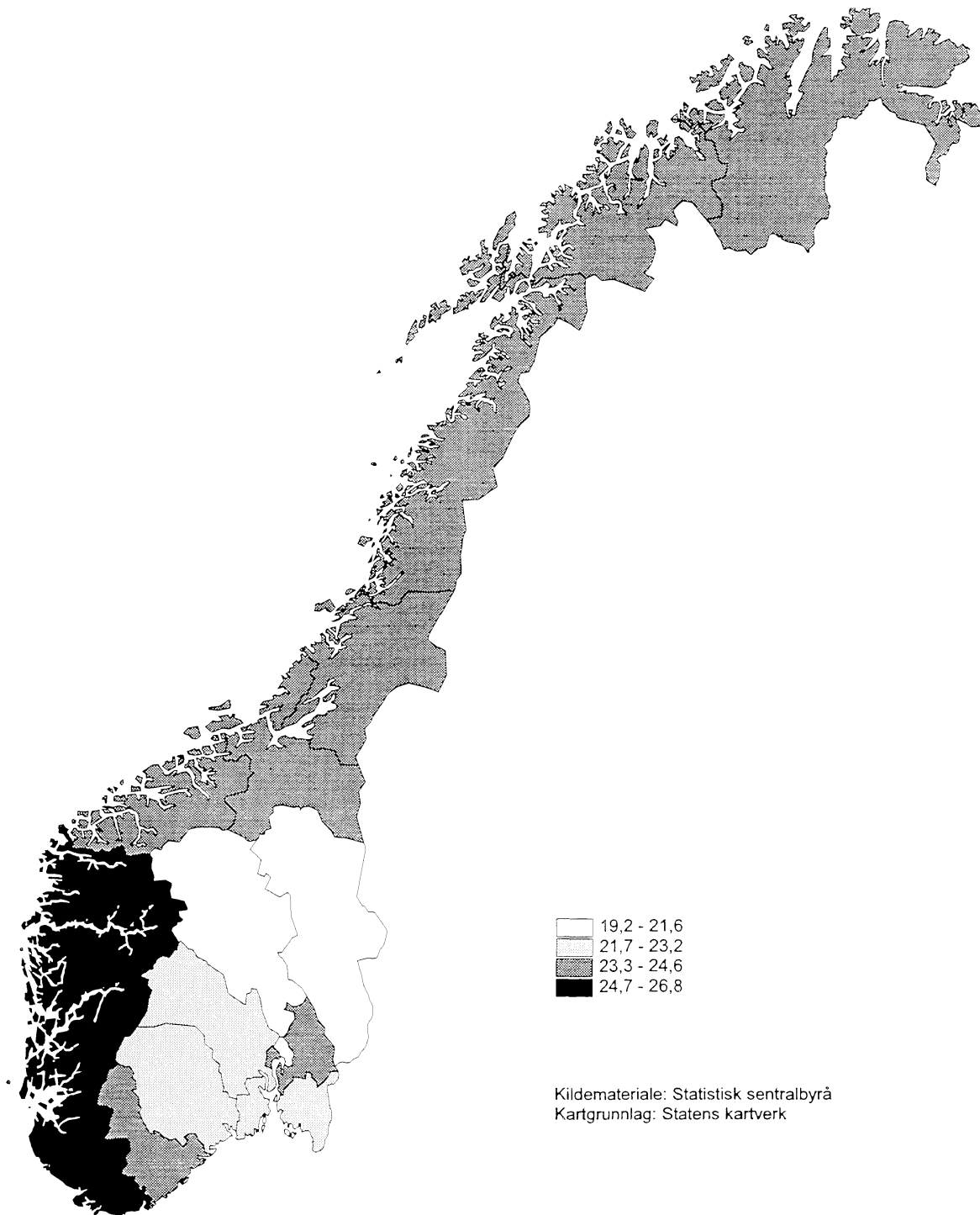
For Vestfold viser framskrivingstallene for 2000, 2010 og 2020 at i aldersgruppen 0-5 år forventes en nedgang fulgt av en oppgang i barnetallene. 6-12-åringene blir en mindre tallrik gruppe. Aldersgruppen 13-15 år viser en økning før det blir en reduksjon. Det samme gjelder for 16-17-åringene.

2 500 nyfødte i 1996

Det ble født 2 504 levendefødte barn i Vestfold i 1996. På landsbasis var mors gjennomsnittsalder ved første fødsel 26,7 år, ved alle fødsler 29,0 år.

Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Kommunen og fylket kan oppleve svingninger i forhold til dette.

Figur 1.1. Personer 0-17 år i prosent av folkemengden. 1. januar 1997

1.2. Framskriving av folkemengden, etter alder og kommune. 2000, 2010 og 2020

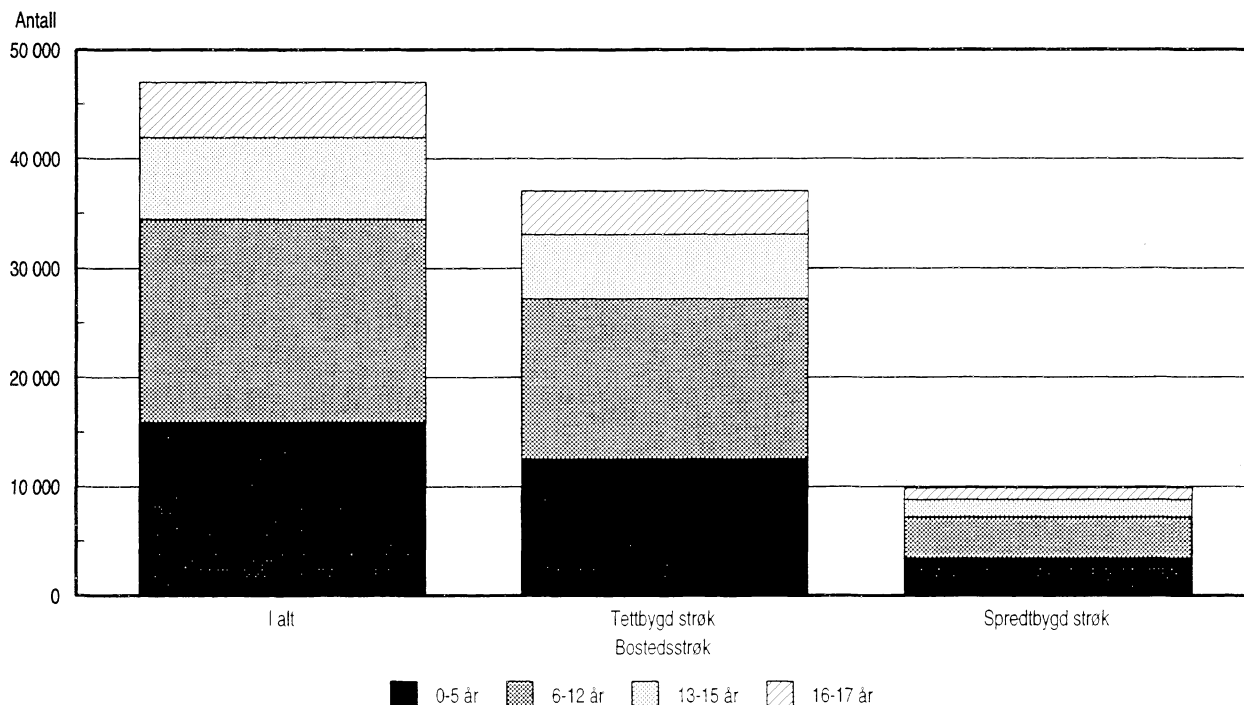

Kommune og år	Menn						Kvinner					
	Alle aldere	Av dette				Alle aldere	Av dette					
		0-5	6-12	13-15	16-17		0-5	6-12	13-15	16-17		
07 Vestfold	2000	102 088	8 046	9 904	3 828	2 625	106 527	7 583	9 602	3 751	2 392	
	2010	107 224	7 349	9 867	4 430	2 978	110 980	6 936	9 339	4 200	2 844	
	2020	111 712	7 495	9 099	4 108	2 849	115 265	7 081	8 674	3 916	2 717	
0701 Borre	2000	11 567	927	1 116	450	297	12 051	876	1 057	448	267	
	2010	12 204	816	1 104	514	340	12 452	774	1 008	478	302	
	2020	12 713	837	1 005	461	319	12 895	788	942	435	293	
0702 Holmestrand	2000	4 583	342	442	169	117	4 678	325	415	164	109	
	2010	4 673	306	420	186	120	4 714	281	382	181	118	
	2020	4 779	310	378	174	122	4 815	281	351	158	108	
0704 Tønsberg	2000	16 624	1 322	1 528	557	393	17 855	1 248	1 509	528	335	
	2010	17 949	1 272	1 704	717	483	19 144	1 203	1 625	689	476	
	2020	19 068	1 306	1 608	720	500	20 222	1 238	1 544	699	485	
0706 Sandefjord	2000	18 533	1 494	1 735	640	457	19 835	1 418	1 755	664	462	
	2010	19 629	1 358	1 778	809	525	20 890	1 304	1 751	784	542	
	2020	20 596	1 393	1 650	742	516	21 880	1 340	1 622	737	517	
0709 Larvik	2000	19 433	1 511	1 869	788	513	20 177	1 368	1 748	736	455	
	2010	20 140	1 341	1 791	848	564	20 617	1 261	1 686	745	493	
	2020	20 770	1 343	1 641	758	529	21 142	1 266	1 559	706	491	
0711 Svelvik	2000	3 065	253	308	119	79	3 065	240	283	112	73	
	2010	3 176	220	315	137	90	3 140	205	278	128	84	
	2020	3 257	223	271	122	87	3 224	209	257	112	78	
0713 Sande	2000	3 499	285	353	147	94	3 482	258	316	129	95	
	2010	3 556	252	329	145	107	3 518	230	289	133	87	
	2020	3 608	248	294	131	92	3 549	227	273	116	80	
0714 Hof	2000	1 380	108	127	43	36	1 401	98	122	46	45	
	2010	1 430	105	132	60	37	1 437	93	133	56	36	
	2020	1 485	102	122	57	36	1 506	95	115	56	40	
0716 Våle	2000	1 969	149	193	92	46	1 960	140	187	94	46	
	2010	2 010	142	174	74	55	1 973	134	166	68	59	
	2020	2 042	137	162	72	49	2 006	129	154	68	46	
0718 Ramnes	2000	1 835	170	201	79	55	1 857	159	197	75	46	
	2010	1 940	152	201	93	56	1 948	143	191	86	52	
	2020	2 026	151	182	81	58	2 030	141	176	77	53	
0719 Andebu	2000	2 285	167	232	81	71	2 145	152	216	93	52	
	2010	2 273	141	196	91	68	2 174	132	188	82	64	
	2020	2 277	143	170	76	53	2 187	135	161	72	50	
0720 Stokke	2000	4 713	377	526	186	146	4 742	394	486	199	125	
	2010	5 004	376	489	204	154	5 060	355	463	226	147	
	2020	5 313	390	478	209	140	5 408	368	450	197	136	
0722 Nøtterøy	2000	9 356	707	975	358	231	9 991	684	987	368	203	
	2010	9 909	659	943	420	296	10 569	621	900	418	296	
	2020	10 383	695	872	389	267	11 026	660	819	372	263	
0723 Tjøme	2000	2 100	155	212	83	48	2 156	156	222	63	52	
	2010	2 232	141	205	91	59	2 261	135	196	95	60	
	2020	2 306	151	189	81	57	2 337	144	179	78	54	
0728 Lardal	2000	1 146	79	87	36	42	1 132	67	102	32	27	
	2010	1 099	68	86	41	24	1 083	65	83	31	28	
	2020	1 089	66	77	35	24	1 038	60	72	33	23	

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Alternativ M1 er brukt i denne befolkningsframskrivingen. Alternativ M1 kombinerer mellomalternativene for fruktbarhet (1,86 barn pr. kvinne, konstant over hele framskrivingsperioden), for dødelighet (en økning i forventet levealder i perioden 1995-2020 fra 75 til 78,5 år for menn og fra 80 til 83,5 år for kvinner) og for innvandring (årlig netto innvandring på 7 000 personer på landsbasis fram til 2020). Innenlands flytting er som registrert i perioden 1991-1995.

Figur 1.2. Personer 0-17 år, etter alder og bostedsstrøk. Vestfold. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.3. Levendefødte, etter kjønn, mors alder og kommune. 1996

	Levendefødte		Mors alder	
	Gutter	Jenter	15-29 år	30 år og over
07 Vestfold	1 322	1 182	1 521	983
0701 Borre	139	129	161	107
0702 Holmestrand	48	47	65	30
0704 Tønsberg	213	182	219	176
0706 Sandefjord..	245	237	297	185
0709 Larvik	283	210	305	188
0711 Svelvik	40	26	46	20
0713 Sande	53	45	61	37
0714 Hof	20	18	22	16
0716 Våle	31	21	30	22
0718 Ramnes	23	31	36	18
0719 Andebu	30	30	41	19
0720 Stokke	58	67	80	45
0722 Nøtterøy	99	98	111	86
0723 Tjøme	29	31	31	29
0728 Lardal	11	10	16	5

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.4. Samlet fruktbarhetstall, etter fylke. 1991-1995 og 1996

	Samlet fruktbarhetstall ¹	
	1991-1995	1996
Hele landet	1,88	1,89
Østfold	1,72	1,75
Akershus	1,82	1,81
Oslo	1,71	1,71
Hedmark	1,75	1,75
Oppland	1,72	1,66
Buskerud	1,74	1,75
Vestfold	1,78	1,78
Telemark	1,77	1,80
Aust-Agder	1,89	1,93
Vest-Agder	2,02	2,07
Rogaland	2,13	2,11
Hordaland	2,02	2,03
Sogn og Fjordane	2,11	2,21
Møre og Romsdal	1,97	2,03
Sør-Trøndelag	1,90	1,93
Nord-Trøndelag	2,00	2,11
Nordland	1,97	1,98
Troms	2,00	1,93
Finnmark	2,06	2,05

¹ Summen av ettårige aldersavhengige fruktbarhetsrater 15-49 år. Antall barn hver kvinne kommer til å føde under forutsetning av at fruktbarhetsmønstrer i perioden varer ved og at dødsfall ikke forekommer.

Kilde: Aktuelle befolkningstall 3/97, SSB.

Samlet fruktbarhetstall (SFT) er et mål for fruktbarhetsnivå. SFT for 1996 er et uttrykk for hvor mange barn hver kvinne i gjennomsnitt vil få i løpet av den fødedyktige perioden (15-49 år) ut fra fødselsratene som er registrert for hver enkelt aldersgruppe i løpet av 1996. For å kunne opprettholde folketallet på lang sikt - uten innflyttingsoverskudd fra utlandet - kreves det at hver kvinne i gjennomsnitt føder ei jente, altså at kvinnene reproducerer seg. Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Ettersom noen kvinner dør før de når 50-årsalderen, trengs det i Norge et fruktbarhetstall på 2,08 for å sikre reproduksjonen.

Fødsleene i 1996 gir et samlet fruktbarhetstall på landsbasis på 1,89, mot 1,88 i perioden 1991-1995. I 1990 var fruktbarhetsnivået noe høyere (1,93 barn pr. kvinne), med like mange levendefødte som i 1996, fordi det dengang var færre kvinner i reproduktiv alder.

Det er tendenser til økt fruktbarhet i Trøndelag, på Vestlandet og i Agder. Nivået på Østlandet er derimot uendret, og det er en svak nedgang i Nord-Norge. Alle fylkene på Østlandet hadde et samlet fruktbarhetstall på 1,8 eller lavere, mens det i alle andre fylker var over 1,9.

Tabell 1.5 viser antall fødte og antall enkelt- og flerfødsler i fylket og i kommunene i 1996. Det var 2 443 enkeltfødsler og 40 flerfødsler i Vestfold i 1996. Flerfødsleene fordelte seg på 39 tvillingfødsler og 1 trillingfødsel.

1.5. Fødte¹ i alt og enkelt- og flerfødsler, etter kommune. 1996

Kommune	Fødte i alt	Antall enkeltfødsler	Antall flerfødsler	Antall tvillingfødsler	Antall trillingfødsler
07 Vestfold	2 524	2 443	40	39	1
0701 Borre	268	262	3	3	-
0702 Holmestrand	96	94	1	1	-
0704 Tønsberg	398	377	10	9	1
0706 Sandefjord	489	481	4	4	-
0709 Larvik	498	480	9	9	-
0711 Svelvik	66	64	1	1	-
0713 Sande	98	94	2	2	-
0714 Hof	38	38	-	-	-
0716 Våle	54	52	1	1	-
0718 Ramnes	55	53	1	1	-
0719 Andebu	60	56	2	2	-
0720 Stokke	125	119	3	3	-
0722 Nøtterøy	197	193	2	2	-
0723 Tjøme	60	58	1	1	-
0728 Lardal	22	22	-	-	-

¹ Omfatter levende- og dødfødte.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Tallet på fødte inkluderer levende- og dødfødte. Tallet på fødsler vil være lavere enn antall fødte, da det kan fødes både ett, to, tre eller flere barn ved hver fødsel.

De yngste barna flytter mest

Flyttetallene for Vestfold viser at barn i alderen 0-5 år flyttet mer enn barn og unge i alderen 6-17 år gjorde i 1995. Flytting er som regel foreldrenes avgjørelse, slik at barns flyttemønster avhenger av de voksnes.

1.6. Innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet, etter alder og kommune. 1995

	Innflytting				Utflytting				Nettoinnflytting		
	Alle aldere	Av dette			Alle aldere	Av dette			0-17 år	0-5 år	6-17 år
		0-17 år	0-5 år	6-17 år		0-17 år	0-5 år	6-17 år			
07 Vestfold	111 111	12 629	11 378	11 251	110 139	12 148	11 077	11 071	481	301	180
0701 Borre	1 188	295	149	146	1 015	223	101	122	72	48	24
0702 Holmestrand	495	117	64	53	557	123	66	57	-6	-2	-4
0704 Tønsberg	2 377	493	250	243	2 097	430	248	182	63	2	61
0706 Sandefjord	1 636	407	199	208	1 318	270	127	143	137	72	65
0709 Larvik	1 318	304	170	134	1 229	237	123	114	67	47	20
0711 Svelvik	341	78	43	35	303	65	30	35	13	13	-
0713 Sande	354	85	52	33	377	82	47	35	3	5	-2
0714 Hof	152	34	15	19	132	33	15	18	1	-	1
0716 Våle	284	65	40	25	252	57	24	33	8	16	-8
0718 Ramnes	269	77	41	36	278	70	34	36	7	7	-
0719 Andebu	253	66	30	36	281	65	25	40	1	5	-4
0720 Stokke	660	174	86	88	668	165	80	85	9	6	3
0722 Nøtterøy	1 326	321	178	143	1 218	238	111	127	83	67	16
0723 Tjøme	348	86	50	36	283	67	29	38	19	21	-2
0728 Lardal	110	27	11	16	131	23	17	6	4	-6	10

¹ Omfatter også flyttinger mellom kommunene i fylket.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.7. Flytting til og fra utlandet¹, etter alder og kommune, 1995

	Innvandring				Utvandring				Nettoinnvandring		
	Av dette				Av dette						
	Alle aldre	0-17 år	0-5 år	6-17 år	Alle aldre	0-17 år	0-5 år	6-17 år	0-17 år	0-5 år	6-17 år
07 Vestfold	1 068	288	140	148	691	125	43	82	163	97	66
0701 Borre	105	26	12	14	74	16	4	12	10	8	2
0702 Holmestrand ..	36	8	6	2	23	3	1	2	5	5	-
0704 Tønsberg	172	52	26	26	112	20	9	11	32	17	15
0706 Sandefjord	211	46	19	27	145	31	12	19	15	7	8
0709 Larvik	204	58	36	22	142	26	9	17	32	27	5
0711 Svelvik	17	1	1	-	13	2	-	2	-1	1	-2
0713 Sande	24	6	2	4	23	8	3	5	-2	-1	-1
0714 Hof	5	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
0716 Våle	16	3	3	-	3	-	-	-	3	3	-
0718 Ramnes	8	4	2	2	11	4	2	2	-	-	-
0719 Andebu	45	10	6	4	31	2	-	2	8	6	2
0720 Stokke	100	43	14	29	20	-	-	-	43	14	29
0722 Nøtterøy	101	28	13	15	71	12	3	9	16	10	6
0723 Tjøme	10	2	-	2	17	1	-	1	1	-	1
0728 Lardal	14	1	-	1	4	-	-	-	1	-	1

¹ Omfatter både norske og utenlandske statsborgere.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Statistikken over flyttinger omfatter alle flyttinger registrert i løpet av året mellom norske kommuner og mellom en norsk kommune og utlandet. En person som flytter flere ganger i kalenderåret, regnes med tilsvarende antall ganger. Flyttinger innen kommunene er ikke med i statistikken.

Statistikken over innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet bygger på oppgaver fra folkeregistrene, basert på meldeplikt til folkeregisteret i innflyttingskommunen, og til fraflyttingskommunen ved flytting til utlandet.

Tallene viser situasjonen for ett år (1995) og er ikke nødvendigvis representative for andre år eller perioder.

1.8. Personer 0-17 år, etter innvandringskategori og fylke, 1. januar 1997

	I alt	Uten innvandringsbakgrunn	Første-	Andre-	Utenlands-	Norsk-	Født i	
			generasjonsinnvandreren uten norsk bakgrunn	generasjonsinnvandreren uten norsk bakgrunn	født med en norsk forelder	født med en norsk forelder	utlandet av norskfødte foreldre	
00 Hele landet	1 022 291	888 553	23 853	30 303	7 926	5 925	62 739	2 992
01 Østfold	52 278	45 621	989	1 345	407	338	3 390	188
02 Akershus	108 828	91 573	2 424	2 694	957	958	9 677	545
03 Oslo	94 920	60 047	6 761	15 068	638	864	11 141	401
04 Hedmark	39 155	35 598	683	484	269	204	1 831	86
05 Oppland	38 688	35 704	670	431	238	153	1 420	72
06 Buskerud	51 085	43 929	1 111	1 961	296	354	3 326	108
07 Vestfold	47 026	41 789	773	717	285	385	2 916	161
08 Telemark	36 388	32 535	769	607	271	208	1 907	91
09 Aust-Agder	24 506	21 864	435	287	203	164	1 489	64
10 Vest-Agder	38 618	33 361	1 064	818	287	211	2 731	146
11 Rogaland	96 599	84 522	2 385	1 959	931	510	5 937	355
12 Hordaland	105 465	94 779	1 620	1 591	939	404	5 872	260
13 Sogn og Fjordane	26 935	24 960	473	256	245	75	914	12
15 Møre og Romsdal	58 698	54 575	658	430	532	233	2 163	107
16 Sør-Trøndelag	60 161	54 949	1 158	870	386	224	2 450	124
17 Nord-Trøndelag	31 071	29 188	368	135	246	125	956	53
18 Nordland	57 273	53 669	661	241	401	235	1 938	128
19 Troms	36 153	33 250	522	231	297	168	1 617	68
20 Finnmark	18 444	16 640	329	178	98	112	1 064	23

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

SSBs definisjon av innvandrerbefolkningen omfatter førstegenerasjonsinnvandrere med to utenlandsfødte foreldre, samt andregenerasjonsinnvandrere (norskfødte med to utenlandsfødte foreldre). Personer med annen bakgrunn fra innvandring kan også skilles ut i statistikken.

1.9. Barns¹ landbakgrunn², etter verdensregion og fylke. 1. januar 1997

	I alt	Norge	Norden	Vest-Europa (unntatt Tyrkia)	Øst- Europa	Nord- Amerika, Oseania	Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika, Tyrkia
00 Hele landet	1 022 291	968 135	3 643	2 358	9 412	846	37 897
01 Østfold	52 278	49 944	200	75	573	26	1 460
02 Akershus	108 828	103 710	615	320	851	100	3 232
03 Oslo	94 920	73 091	727	463	1 789	138	18 712
04 Hedmark	39 155	37 988	98	40	348	15	666
05 Oppland	38 688	37 587	109	48	369	9	566
06 Buskerud	51 085	48 013	191	105	561	18	2 197
07 Vestfold	47 026	45 536	119	88	369	11	903
08 Telemark	36 388	35 012	105	55	385	7	824
09 Aust-Agder	24 506	23 784	65	39	277	8	333
10 Vest-Agder	38 618	36 736	104	45	502	10	1 221
11 Rogaland	96 599	92 255	363	602	700	343	2 336
12 Hordaland	105 465	102 254	237	141	657	59	2 117
14 Sogn og Fjordane	26 935	26 206	64	83	192	7	383
15 Møre og Romsdal	58 698	57 610	97	47	398	3	543
16 Sør-Trøndelag	60 161	58 133	132	84	484	47	1 281
17 Nord-Trøndelag	31 071	30 568	62	28	222	8	183
18 Nordland	57 273	56 371	123	29	377	7	366
19 Troms	36 153	35 400	145	54	207	27	320
20 Finnmark	18 444	17 937	87	12	151	3	254

¹ Personer med to utenlandsfødte foreldre. ² Eget, mors eller fars fødeland.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Tabell 1.9 omfatter kun førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere (norskfødte med to utenlandsfødte foreldre).

Innflyttingen var større enn utflyttingen for 0-17-åringene; nettoinnflyttingen var på 481 personer. Også når det gjelder flytting over landegrensen, viser tallene at innvandringen var større enn utvandringen for begge aldersgruppene. Det var m.a.o. et innvandringsoverskudd for 0-17-åringene i 1995.

Den unge innvandrerbefolkningen

Barn og unge i Norge kan ha ulik grad av tilknytning til utlandet. Pr. 1. januar 1997 hadde 87 prosent av 0-17-åringene i landet ingen innvandringsbakgrunn. Det vanligste innslaget av innvandringsbakgrunn var å ha én utenlandsfødt forelder (og selv være født i Norge). Om lag 6 prosent av barna og de unge hadde denne bakgrunnen. Mange innvandrere uten noen tidligere tilknytning til Norge har etter hvert fått barn, og disse andregenerasjonsinnvandrerne (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre) utgjør nå 3 prosent av 0-17-åringene i folkemengden. Det er også endel barn som er førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, uten

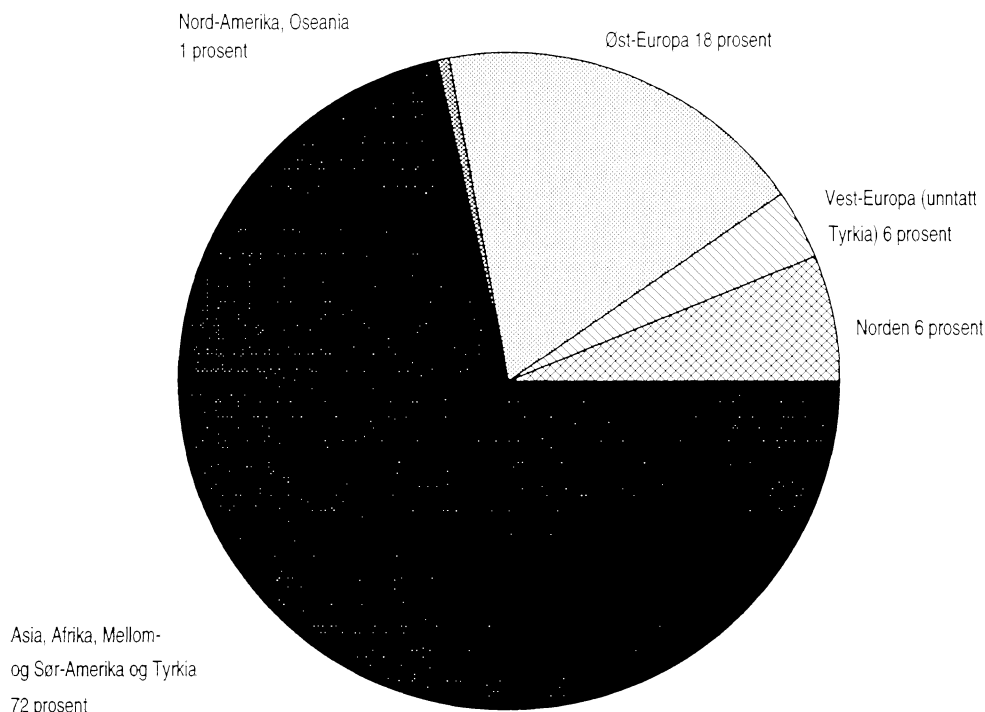
norsk bakgrunn), og disse kom ved årsskiftet opp i 23 900 personer, eller ca. 2,5 prosent av alle barn og unge.

I antall var det flest barn og unge med innvandringsbakgrunn i Oslo og Akershus. I forhold til barnetallet i fylket var det klart størst andel barn med innvandringsbakgrunn i Oslo. Akershus, Buskerud, Vest-Agder og Østfold - i synkende rekkefølge - fulgte deretter.

Hvor kommer de fra?

Ved årsskiftet 1996/1997 hadde 970 000 barn minst én norskfødt forelder. Av de 54 200 barna i innvandrerbefolkningen hadde 70 prosent (selv eller via foreldrene) bakgrunn fra Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika og Tyrkia. Flyktningstrømmer og tidligere arbeidsmarkedsrelatert migrasjon er blant årsakene til en høy andel barn og unge med asiatisk bakgrunn, spesielt vietnamesisk og pakistansk bakgrunn. Ettersom pakistanere og vietnamesere har vært i Norge relativt lenge og ofte har giftet seg med andre med samme bakgrunn, utgjør

Figur 1.3. Innvandrerbarns landbakgrunn. Vestfold. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

barna deres en stor andel av andregenerasjonsinnvandrere i den unge delen av innvandrerbefolkningen.

Uroen på Balkan spiller sannsynligvis en viktig rolle i forbindelse med at Øst-Europa er den nest vanligste regionsbakgrunnen (Norge ikke inkludert). 6 000 barn og unge hadde vest-europeisk bakgrunn, hvorav 60 prosent var fra de andre nordiske landene.

Oslo, Rogaland, Akershus og Hordaland hadde jevnt over de høyeste tallene for barn med utenlandsk bakgrunn. Oslo hadde flest innvandrerbarn (i antall) med bakgrunn fra Norden, Øst-Europa og Asia mfl. Rogaland skilte seg ut med et relativt høyt antall vest-europeere og nord-amerikanere, noe som langt på vei kan forklares ut fra aktivitetene på den norske kontinentalsokkelen.

De fleste 0-17-åringene i innvandrerbefolkningen kom fra asiatiske land. Vietnam toppet listen over de 9 største innvandrergruppene. Jugoslavia og Bosnia-Hercegovina på de to neste plassene, stod samlet for en mindre andel av den unge innvandrerbefolkningen enn Vietnam.

1.10. Personer 0-17 år sortert etter de 10 hyppigst forekommende nasjonalitetsgruppene. Vestfold. 1. januar 1997

Barn i alt	47 026
Norge	45 536
Utlandet i alt ¹	1 490
Vietnam	319
Jugoslavia	150
Bosnia-Hercegovina	137
Irak	101
Syria	75
India	71
Iran	61
Tyrkia	58
Pakistan	51

¹ Omfatter førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, av to utenlandsfødte foreldre) og andregenerasjonsinnvandrere (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre).

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

2. Barn og unges familier

Det var 2 052 000 familieenheter i Norge ved årsskiftet 1996/97. Noe over halvparten (1 047 200) av disse bestod av flere personer, og 570 500 av familiene inkluderte barn under 18 år. I alt 1 015 000 hjemmeboende barn 0-17 år fordelte seg på alle familieformene.

Grunnlaget for familiestatistikken er Det sentrale folkeregister. Gruppering av personer til familier er foretatt ved hjelp av et familienummer som er knyttet til hver enkelt person. Familienumrene blir holdt løpende à jour ved meldinger om vigsler, skilsmisser, dødsfall, flyttinger mv. Det er en forutsetning at alle i en familie er registrert bosatt på samme adresse. Samboerpar med særkullsbarn (ingen felles barn) blir regnet som to familier (aleneforelder og enslig), og samboerpar uten barn blir regnet som to enslige. Statistikkens tall for enslige og for enslige mødre (og til dels fedre) blir derfor høyere enn i virkeligheten.

For alle familietyper i familiestatistikken regnes ugifte, hjemmeboende barn som barn. Det opereres med en aldersgrense for barn på 18 år, noe som gir premisser for tallene for de ulike familietyper. Se også note 1, tabell 2.1.

Barnestatistikken omfatter hjemmeboende barn i alderen 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

2.1. Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹. 1 januar 1997. Absolutte tall og prosent

Familier i alt	Ektepar ² uten/med barn							
	I alt	0 barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn og over	
Absolutte tall								
Hele landet	2 052 354	842 306	476 747	128 988	154 903	66 092	12 469	3 107
07 Vestfold	96 774	41 694	24 424	6 128	7 830	2 724	442	146
0701 Borre	11 155	4 613	2 787	624	855	287	39	21
0702 Holmestrand	4 422	1 816	1 103	266	317	109	21	-
0704 Tønsberg	17 040	6 458	3 932	918	1 138	389	60	21
0706 Sandefjord	18 108	7 465	4 433	1 170	1 317	436	76	33
0709 Larvik	18 028	8 254	4 818	1 215	1 559	532	100	30
0711 Svelvik	2 693	1 227	710	172	248	82	14	1
0713 Sande	3 079	1 480	839	219	295	108	16	3
0714 Hof	1 272	546	308	89	103	40	5	1
0716 Våle	1 666	846	466	114	172	80	8	6
0718 Ramnes	1 520	748	394	115	150	64	19	6
0719 Andebu	2 046	964	528	154	192	75	11	4
0720 Stokke	4 020	1 879	945	310	438	151	25	10
0722 Nøtterøy	8 665	4 033	2 356	575	776	281	36	9
0723 Tjøme	2 006	847	493	114	170	61	8	1
0728 Lardal	1 054	518	312	73	100	29	4	-
Prosent								
Hele landet	100,0	41,0	23,2	6,3	7,5	3,2	0,6	0,2
07 Vestfold	100,0	43,1	25,2	6,3	8,1	2,8	0,5	0,2
0701 Borre	100,0	41,4	25,0	5,6	7,7	2,6	0,3	0,2
0702 Holmestrand	100,0	41,1	24,9	6,0	7,2	2,5	0,5	0,0
0704 Tønsberg	100,0	37,9	23,1	5,4	6,7	2,3	0,4	0,1
0706 Sandefjord	100,0	41,2	24,5	6,5	7,3	2,4	0,4	0,2
0709 Larvik	100,0	45,8	26,7	6,7	8,6	3,0	0,6	0,2
0711 Svelvik	100,0	45,6	26,4	6,4	9,2	3,0	0,5	0,0
0713 Sande	100,0	48,1	27,2	7,1	9,6	3,5	0,5	0,1
0714 Hof	100,0	42,9	24,2	7,0	8,1	3,1	0,4	0,1
0716 Våle	100,0	50,8	28,0	6,8	10,3	4,8	0,5	0,4
0718 Ramnes	100,0	49,2	25,9	7,6	9,9	4,2	1,3	0,4
0719 Andebu	100,0	47,1	25,8	7,5	9,4	3,7	0,5	0,2
0720 Stokke	100,0	46,7	23,5	7,7	10,9	3,8	0,6	0,2
0722 Nøtterøy	100,0	46,5	27,2	6,6	9,0	3,2	0,4	0,1
0723 Tjøme	100,0	42,2	24,6	5,7	8,5	3,0	0,4	0,0
0728 Lardal	100,0	49,1	29,6	6,9	9,5	2,8	0,4	0,0

2.1. Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹. 1. januar 1997. Absolutte tall og prosent
 (forts.)

	Samboerpar ³ med felles barn				Mor med barn				Far med barn				Enslige ⁴
	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	
Absolutte tall													
Hele landet	80 699	40 028	31 745	8 926	110 179	71 030	30 971	8 178	14 022	10 612	2 817	593	1 005 148
07 Vestfold ..	2 930	1 536	1 087	307	5 649	3 528	1 678	443	690	547	114	29	45 811
0701 Borre	335	170	122	43	726	449	217	60	79	64	11	4	5 402
0702 Holmestrand	140	69	56	15	314	204	91	19	25	23	2	-	2 127
0704 Tønsberg ..	472	258	177	37	980	656	275	49	111	83	22	6	9 019
0706 Sandefjord	504	268	182	54	1 147	698	348	101	114	90	16	8	8 878
0709 Larvik	554	310	192	52	935	581	264	90	139	110	24	5	8 146
0711 Svelvik	129	59	57	13	153	103	41	9	29	22	6	1	1 155
0713 Sande	127	67	44	16	164	103	52	9	23	17	6	-	1 285
0714 Hof	50	31	15	4	73	43	21	9	9	6	2	1	594
0716 Våle	48	21	18	9	88	40	37	11	8	7	1	-	676
0718 Ramnes	50	25	21	4	88	52	23	13	14	13	1	-	620
0719 Andebu	64	28	26	10	105	69	30	6	20	17	2	1	893
0720 Stokke	121	61	43	17	258	167	79	12	31	26	4	1	1 731
0722 Nøtterøy ...	244	116	103	25	465	281	149	35	64	52	11	1	3 859
0723 Tjøme	72	42	27	3	112	62	36	14	15	11	4	-	960
0728 Lardal	20	11	4	5	41	20	15	6	9	6	2	1	466
Prosent													
Hele landet	3,9	2,0	1,5	0,4	5,4	3,5	1,5	0,4	0,7	0,5	0,1	0,0	49,0
07 Vestfold ..	3,0	1,6	1,1	0,3	5,8	3,6	1,7	0,5	0,7	0,6	0,1	0,0	47,3
0701 Borre	3,0	1,5	1,1	0,4	6,5	4,0	1,9	0,5	0,7	0,6	0,1	0,0	48,4
0702 Holmestrand	3,2	1,6	1,3	0,3	7,1	4,6	2,1	0,4	0,6	0,5	0,0	0,0	48,1
0704 Tønsberg ..	2,8	1,5	1,0	0,2	5,8	3,8	1,6	0,3	0,7	0,5	0,1	0,0	52,9
0706 Sandefjord	2,8	1,5	1,0	0,3	6,3	3,9	1,9	0,6	0,6	0,5	0,1	0,0	49,0
0709 Larvik	3,1	1,7	1,1	0,3	5,2	3,2	1,5	0,5	0,8	0,6	0,1	0,0	45,2
0711 Svelvik	4,8	2,2	2,1	0,5	5,7	3,8	1,5	0,3	1,1	0,8	0,2	0,0	42,9
0713 Sande	4,1	2,2	1,4	0,5	5,3	3,3	1,7	0,3	0,7	0,6	0,2	0,0	41,7
0714 Hof	3,9	2,4	1,2	0,3	5,7	3,4	1,7	0,7	0,7	0,5	0,2	0,1	46,7
0716 Våle	2,9	1,3	1,1	0,5	5,3	2,4	2,2	0,7	0,5	0,4	0,1	0,0	40,6
0718 Ramnes	3,3	1,6	1,4	0,3	5,8	3,4	1,5	0,9	0,9	0,9	0,1	0,0	40,8
0719 Andebu	3,1	1,4	1,3	0,5	5,1	3,4	1,5	0,3	1,0	0,8	0,1	0,0	43,6
0720 Stokke	3,0	1,5	1,1	0,4	6,4	4,2	2,0	0,3	0,8	0,6	0,1	0,0	43,1
0722 Nøtterøy ...	2,8	1,3	1,2	0,3	5,4	3,2	1,7	0,4	0,7	0,6	0,1	0,0	44,5
0723 Tjøme	3,6	2,1	1,3	0,1	5,6	3,1	1,8	0,7	0,7	0,5	0,2	0,0	47,9
0728 Lardal	1,9	1,0	0,4	0,5	3,9	1,9	1,4	0,6	0,9	0,6	0,2	0,1	44,2

¹ I denne tabellen er hjemmeboende barn på 18 år og over holdt utenfor ved grupperingen av familier etter antall barn. Ektepar som bare har barn i alderen 18 år og over, er derfor regnet som ektepar uten barn. Samboerpar med barn over 18 år er regnet som to enslige. Tilsvarende vil familietypen mor/far med barn, der alle barn er fylt 18 år, havne i gruppen enslig. Tall for barn over 18 år som fortsatt bor hjemme hos mor og/eller far gis i tabell 2.2. ² I tallet på ektepar er ev. registrerte partnerskap inkludert. ³ Samboerpar med minst ett felles barn og felles adresse. ⁴ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn. Likeledes vil den ene parten i samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslige, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet.

Kilde: Familiestatistikk, SSB.

Statistikken over familier kan snus til å vinkles fra barnas ståsted. Barn, ikke familier, telles. En slik vinkling viser hvem barn bor sammen med (foreldre og søsken).

Ektepar har oftest to barn

Av de 96 800 familiene som fantes i Vestfold ved inngangen til 1997, var 43 prosent ektepar med eller uten barn. Det var flere ektepar uten barn under 18 år enn det var ektepar med barn i denne aldersgruppen. For de ekteparene som hadde barn, var to det vanligste antallet.

Mor med barn var en langt mindre vanlig familietype, med nær 6 prosent. Alenemødrene hadde som oftest ett barn.

Samboerpar med felles barn utgjorde 3 prosent av familiene, og også her var ett barn det vanligste.

Far med barn var ingen stor gruppe; under 1 prosent av familiene falt i denne kategorien. Far hadde sjelden mer enn ett barn boende hos seg.

2.2. Enslige personer¹ og personer over 18 år som bor hjemme hos mor og/eller far, etter kjønn og alder.
1. januar 1997. Absolutte tall og prosent

Kommune og alder	Enslige								Bor hos mor/far					
	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent		
Hele landet	18-19 ..	7 834	100,0	2 955	37,7	4 879	62,3	96 343	100,0	51 177	53,1	45 166	46,9	
	20-24 ..	79 283	100,0	37 644	47,5	41 639	52,5	183 529	100,0	107 991	58,8	75 538	41,2	
07 Vestfold	18-19 ..	371	100,0	141	38,0	230	62,0	4 612	100,0	2 456	53,3	2 156	46,7	
	20-24 ..	3 612	100,0	1 772	49,1	1 840	50,9	8 662	100,0	4 930	56,9	3 732	43,1	
0701 Borre	18-19 ..	32	100,0	11	34,4	21	65,6	441	100,0	236	53,5	205	46,5	
	20-24 ..	449	100,0	214	47,7	235	52,3	939	100,0	566	60,3	373	39,7	
0702 Holmestrand	18-19 ..	26	100,0	13	50,0	13	50,0	210	100,0	106	50,5	104	49,5	
	20-24 ..	165	100,0	86	52,1	79	47,9	406	100,0	247	60,8	159	39,2	
0704 Tønsberg	18-19 ..	85	100,0	29	34,1	56	65,9	708	100,0	366	51,7	342	48,3	
	20-24 ..	766	100,0	367	47,9	399	52,1	1 218	100,0	692	56,8	526	43,2	
0706 Sandefjord	18-19 ..	64	100,0	25	39,1	39	60,9	849	100,0	477	56,2	372	43,8	
	20-24 ..	626	100,0	303	48,4	323	51,6	1 654	100,0	913	55,2	741	44,8	
0709 Larvik	18-19 ..	39	100,0	16	41,0	23	59,0	892	100,0	473	53,0	419	47,0	
	20-24 ..	596	100,0	312	52,3	284	47,7	1 743	100,0	966	55,4	777	44,6	
0711 Svelvik	18-19 ..	5	100,0	1	20,0	4	80,0	133	100,0	78	58,6	55	41,4	
	20-24 ..	104	100,0	43	41,3	61	58,7	294	100,0	177	60,2	117	39,8	
0713 Sande	18-19 ..	5	100,0	1	20,0	4	80,0	181	100,0	99	54,7	82	45,3	
	20-24 ..	108	100,0	47	43,5	61	56,5	307	100,0	185	60,3	122	39,7	
0714 Hof	18-19 ..	5	100,0	3	60,0	2	40,0	72	100,0	38	52,8	34	47,2	
	20-24 ..	45	100,0	23	51,1	22	48,9	112	100,0	59	52,7	53	47,3	
0716 Våle	18-19 ..	6	100,0	3	50,0	3	50,0	111	100,0	55	49,5	56	50,5	
	20-24 ..	51	100,0	30	58,8	21	41,2	194	100,0	111	57,2	83	42,8	
0718 Ramnes	18-19 ..	7	100,0	2	28,6	5	71,4	116	100,0	57	49,1	59	50,9	
	20-24 ..	54	100,0	27	50,0	27	50,0	155	100,0	78	50,3	77	49,7	
0719 Andebu	18-19 ..	8	100,0	3	37,5	5	62,5	93	100,0	51	54,8	42	45,2	
	20-24 ..	87	100,0	37	42,5	50	57,5	178	100,0	118	66,3	60	33,7	
0720 Stokke	18-19 ..	28	100,0	9	32,1	19	67,9	226	100,0	110	48,7	116	51,3	
	20-24 ..	167	100,0	93	55,7	74	44,3	368	100,0	215	58,4	153	41,6	
0722 Nøtterøy	18-19 ..	50	100,0	18	36,0	32	64,0	447	100,0	234	52,3	213	47,7	
	20-24 ..	290	100,0	143	49,3	147	50,7	827	100,0	451	54,5	376	45,5	
0723 Tjøme	18-19 ..	9	100,0	6	66,7	3	33,3	72	100,0	42	58,3	30	41,7	
	20-24 ..	73	100,0	33	45,2	40	54,8	150	100,0	83	55,3	67	44,7	
0728 Lardal	18-19 ..	2	100,0	1	50,0	1	50,0	61	100,0	34	55,7	27	44,3	
	20-24 ..	31	100,0	14	45,2	17	54,8	117	100,0	69	59,0	48	41,0	

¹ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn, da disse ikke fanges opp av statistikken.

Likeledes vil den ene parten i et samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslig, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet, gitt at bare den ene parten har barn fra før.

Kilde: Familiestatistikk, SSB.

Med vel 47 prosent utgjorde de enslige, eller enperson-familiene, bortimot halvparten av alle familiene i Vestfold.

Jentene flytter ut

Tabell 2.2 gir noen ekstraopplysninger om familiesituasjonen for enslige i aldersgruppen 18-24 år. Det skilles

mellom personer som bor alene og personer som bor sammen med en eller to av foreldrene.

Generelt sett var det få 18-24-åringere som bodde alene ved inngangen til 1997. Spesielt var tallene for 18-19-åringene lave. Dette er i og for seg ingen overraskelse, ettersom mange 18-19-åringere ikke har avsluttet

videregående skole ennå og derfor bor hjemme, og fordi det er uvanlig at 18-19-åringene har skaffet seg egen bolig.

Å bo sammen med mor og/eller far var altså vanligst for begge aldersgruppene. Omtrent like mange 18-19-årige gutter som jenter bodde hos foreldrene. Jentene flytter ut først. I alderen 20-24 år var det færre jenter enn gutter som bodde hjemme.

2 av 3 har gifte foreldre

Barn kan fordeles etter familietype, dvs. etter hvem de bor sammen med. Enkelte familietyper er klart vanligere enn andre, men det skjer endringer i fordelingen avhengig av hvor gamle barna er.

To av tre barn hadde foreldre som var gift med hverandre ved årsskiftet 1996/97. Det nest vanligste for barn var å bo sammen med mor; omtrent 18 prosent av barn i Vestfold var registrert bosatt hos moren. Bortimot 9 prosent av barna hadde samboende (men ikke gifte) foreldre.

For småbarn i alderen 0-5 år var det mer vanlig å bo med samboende foreldre enn hos mor. Jo eldre barna var, jo vanligere ble det å bo sammen med en enslig forelder (oftest mor) eller én biologisk forelder og en steforelder (oftest mor/stefar). Samboende foreldre blir mindre vanlig jo eldre barna er.

Ett søsken vanligst

Pr. 1. januar 1997 var det 46 579 hjemmeboende barn i Vestfold. 8 467 av disse hadde ikke søsken; dette tilsvarer om lag 18 prosent. De fleste barna hadde ett søsken (48 prosent), og det var også vanligere å ha to søsken (vel 25 prosent) enn å ikke ha noen. Tre søsken eller flere var til sammen mindre vanlig enn å ikke ha hjemmeboende søsken.

87 prosent bor med helsøsken

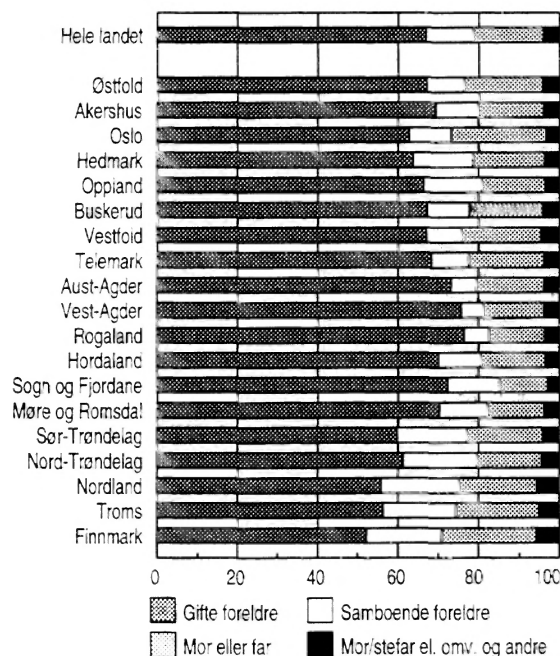
Barn kan ha ulike slektskapsforhold til andre barn de bor sammen med. Foruten helsøsken kan barna ha halv søsken og stesøsken, og i en familie kan det finnes kombinasjoner av disse søskenforholdene. Tabell 2.5 viser hvor mange barn som har søsken de bor sammen og fordeler disse søsknene i de to kategoriene helsøsken og andre søskenforhold.

Omtrent 82 prosent av alle barn i alderen 0-17 år hadde søsken ved inngangen til 1997.

Når det tas hensyn til størrelsen på aldersgruppene, var det flest 6-12-åringene som hadde søsken. Noe av forklaringen på at såpass mange barn i denne aldersgruppen har søsken i forhold til i de to andre aldersgruppene, er at i aldersgruppen 0-5 år er det forholdsvis mange forfødte som foreløpig er enebarn, og i aldersgruppen 13-17 år er det også barn med eldre søsken som har flyttet hjemmefra.

Samboere er en underregistrert gruppe. Barnestatistikken, som er basert på data fra Det sentrale folkeregister, fanger kun opp samboerpar som har minst ett barn felles og som er registrert bosatt på samme adresse. En del av de enslige mødrene og fedrene vil i virkeligheten bo sammen med andre enn barnets andre biologiske foreldre, slik at tallet på barn som bor sammen med én voksen, vil være noe for høyt i statistikken.

Figur 2.1. Barn 0-17 år etter hvem de bor sammen med. Fylke, 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Nær 87 prosent av barn med søsken i Vestfold bodde sammen med bare helsøsken. For alle tre aldersgrupper var helsøsken den hyppigst forekommende søskentypen.

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barns alder	I alt		Gifte foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
Hele landet	181 993	832 946	69 382	609 765	38 098	79 646	61 811	97 305
0- 5 år	97 851	266 206	37 106	186 881	32 829	51 864	26 319	23 776
6-12 år	44 117	347 736	13 426	256 244	4 106	23 757	21 899	45 081
13-17 år	40 025	219 004	18 850	166 640	1 163	4 025	13 593	28 448
07 Vestfold	8 467	38 112	3 321	27 918	1 467	2 594	2 994	5 288
0- 5 år	4 344	11 526	1 766	8 461	1 301	1 721	1 201	1 155
6-12 år	2 084	16 280	621	11 845	133	760	1 075	2 538
13-17 år	2 039	10 306	934	7 612	33	113	718	1 595
0701 Borre	999	4 238	365	2 985	166	293	393	681
0- 5 år	515	1 299	198	917	151	202	158	165
6-12 år	239	1 819	64	1 307	13	78	134	292
13-17 år	245	1 120	103	761	2	13	101	224
0702 Holmestrand	409	1 611	143	1 101	65	139	172	274
0- 5 år	195	448	71	292	55	84	64	63
6-12 år	113	720	27	496	7	51	68	130
13-17 år	101	443	45	313	3	4	40	81
0704 Tønsberg	1 435	5 551	520	3 999	248	402	547	814
0- 5 år	772	1 710	297	1 264	224	251	234	167
6-12 år	351	2 353	100	1 677	20	132	190	370
13-17 år	312	1 488	123	1 058	4	19	123	277
0706 Sandefjord	1 620	6 690	623	4 731	252	444	616	1 099
0- 5 år	851	2 072	354	1 482	225	287	260	263
6-12 år	390	2 837	107	1 946	22	132	206	546
13-17 år	379	1 781	162	1 303	5	25	150	290
0709 Larvik	1 532	7 415	636	5 603	296	447	481	908
0- 5 år	809	2 170	341	1 626	264	304	192	204
6-12 år	362	3 150	124	2 359	25	122	174	443
13-17 år	361	2 095	171	1 618	7	21	115	261
0711 Svelvik	256	1 185	94	840	57	133	84	129
0- 5 år	127	359	49	250	48	74	25	27
6-12 år	70	510	18	367	8	53	36	55
13-17 år	59	316	27	223	1	6	23	47
0713 Sande	277	1 410	117	1 056	64	117	80	155
0- 5 år	159	433	62	321	59	78	38	21
6-12 år	63	599	23	447	5	34	28	76
13-17 år	55	378	32	288	-	5	14	58
0714 Hof	114	528	45	369	30	37	32	80
0- 5 år	62	138	23	100	28	23	10	11
6-12 år	26	207	8	144	1	13	15	37
13-17 år	26	183	14	125	1	1	7	32
0716 Våle	115	904	52	694	20	45	36	114
0- 5 år	58	261	27	199	18	28	12	32
6-12 år	24	388	11	296	2	15	9	57
13-17 år	33	255	14	199	-	2	15	25
0718 Ramnes	137	820	52	640	25	43	44	96
0- 5 år	68	247	28	186	23	36	13	24
6-12 år	35	352	8	276	1	6	17	46
13-17 år	34	221	16	178	1	1	14	26
0719 Andebu	191	923	82	718	24	70	65	85
0- 5 år	87	284	32	214	23	48	31	20
6-12 år	45	387	17	309	1	21	20	33
13-17 år	59	252	33	195	-	1	14	32

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder, 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Kommune og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
8 434	9 226	3 254	31 588	415	3 726	599	1 690	Hele landet
993	789	405	2 393	62	153	137	350	0- 5 år
2 961	3 824	1 371	16 589	111	1 370	243	871	6-12 år
4 480	4 613	1 478	12 606	242	2 203	219	469	13-17 år
426	409	201	1 606	24	188	34	109	07 Vestfold
42	40	21	114	2	8	11	27	0- 5 år
158	170	82	850	3	63	12	54	6-12 år
226	199	98	642	19	117	11	28	13-17 år
52	43	16	216	3	17	4	3	0701 Borre
4	3	-	10	1	1	3	1	0- 5 år
23	20	5	115	-	6	-	1	6-12 år
25	20	11	91	2	10	1	1	13-17 år
14	10	9	76	2	6	4	5	0702 Holmestrand
1	2	2	2	-	1	2	4	0- 5 år
7	2	3	40	-	-	1	1	6-12 år
6	6	4	34	2	5	1	-	13-17 år
69	71	40	219	4	27	7	19	0704 Tønsberg
10	5	5	16	-	2	2	5	0- 5 år
24	31	15	123	-	12	2	8	6-12 år
35	35	20	80	4	13	3	6	13-17 år
77	66	44	290	3	42	5	18	0706 Sandefjord
7	4	3	27	1	-	1	9	0- 5 år
32	32	20	164	1	13	2	4	6-12 år
38	30	21	99	1	29	2	5	13-17 år
75	90	32	302	5	36	7	29	0709 Larvik
5	8	5	24	-	2	2	2	0- 5 år
21	32	14	163	1	12	3	19	6-12 år
49	50	13	115	4	22	2	8	13-17 år
18	19	2	58	1	4	-	2	0711 Svelvik
5	3	-	5	-	-	-	-	0- 5 år
6	6	2	25	-	2	-	2	6-12 år
7	10	-	28	1	2	-	-	13-17 år
13	16	2	54	1	6	-	6	0713 Sande
-	3	-	8	-	-	-	2	0- 5 år
5	6	1	28	1	4	-	4	6-12 år
8	7	1	18	-	2	-	-	13-17 år
5	5	1	26	1	5	-	6	0714 Hof
-	2	1	-	-	2	-	-	0- 5 år
2	-	-	10	-	1	-	2	6-12 år
3	3	-	16	1	2	-	4	13-17 år
6	3	-	38	-	7	1	3	0716 Våle
1	-	-	2	-	-	-	-	0- 5 år
1	-	-	17	-	1	1	2	6-12 år
4	3	-	19	-	6	-	1	13-17 år
10	4	4	34	-	3	2	-	0718 Ramnes
3	-	-	1	-	-	1	-	0- 5 år
6	2	2	19	-	3	1	-	6-12 år
1	2	2	14	-	-	-	-	13-17 år
13	11	6	36	1	3	-	-	0719 Andebu
-	1	1	1	-	-	-	-	0- 5 år
6	5	1	18	-	1	-	-	6-12 år
7	5	4	17	1	2	-	-	13-17 år

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997
(forts.)

Kommune og barns alder	I alt		Gifte foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
0720 Stokke	404	2 000	165	1 556	58	115	143	218
0- 5 år	184	635	85	505	45	87	49	37
6-12 år	116	818	29	621	11	23	61	115
13-17 år	104	547	51	430	2	5	33	66
0722 Nøtterøy	733	3 612	322	2 724	110	244	231	457
0- 5 år	341	1 092	154	820	93	170	90	94
6-12 år	190	1 635	67	1 232	11	66	91	242
13-17 år	202	885	101	672	6	8	50	121
0723 Tjøme	171	807	66	570	41	47	53	126
0- 5 år	83	257	30	195	35	34	18	15
6-12 år	44	341	14	230	5	12	19	77
13-17 år	44	209	22	145	1	1	16	34
0728 Lardal	74	418	39	332	11	18	17	52
0- 5 år	33	121	15	90	10	15	7	12
6-12 år	16	164	4	138	1	2	7	19
13-17 år	25	133	20	104	-	1	3	21

¹ Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien. ² Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ³ Kan være både gifte foreldre og samboende foreldre (med minst ett felles barn). ⁴ Barn som bor alene sammen med søsken eller sammen med bare stemor/stefar. Det kan også være barnehjemsbarn eller adoptivbarn hvor adopsjonen ennå ikke er formelt i orden.

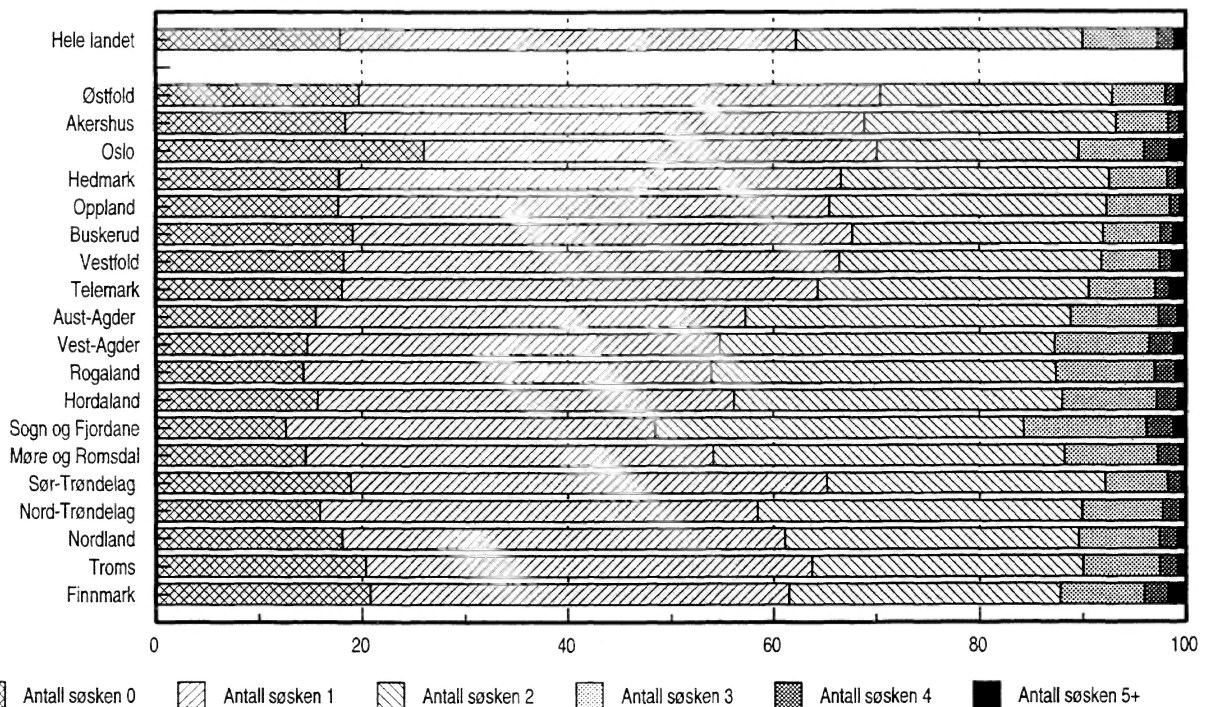
Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Kommune og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
22	16	15	78	-	14	1	3	0720 Stokke
3	2	2	3	-	-	-	1	0- 5 år
7	9	7	45	-	3	1	2	6-12 år
12	5	6	30	-	11	-	-	13-17 år
42	36	24	122	3	16	1	13	0722 Nøtterøy
3	2	1	3	-	-	-	3	0- 5 år
11	17	10	64	-	5	-	9	6-12 år
28	17	13	55	3	11	1	1	13-17 år
4	13	5	48	-	2	2	1	0723 Tjøme
-	3	-	10	-	-	-	-	0- 5 år
3	4	2	18	-	-	1	-	6-12 år
1	6	3	20	-	2	1	1	13-17 år
6	6	1	9	-	-	-	1	0728 Lardal
-	2	1	2	-	-	-	-	0- 5 år
4	4	-	1	-	-	-	-	6-12 år
2	-	-	6	-	-	-	1	13-17 år

Figur 2.2. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken¹ uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barnets alder	I alt ²	Antall søsken					
		0	1	2	3	4	5-
Hele landet	1 014 939	181 993	450 047	282 187	74 393	16 994	9 325
0- 5 år	364 057	97 851	161 109	78 749	19 554	4 448	2 346
6-12 år	391 853	44 117	174 170	128 285	33 647	7 486	4 148
13-17 år	259 029	40 025	114 768	75 153	21 192	5 060	2 831
07 Vestfold	46 579	8 467	22 439	11 808	2 652	556	657
0- 5 år	15 870	4 344	7 277	3 210	715	140	184
6-12 år	18 364	2 084	9 074	5 437	1 228	251	290
13-17 år	12 345	2 039	6 088	3 161	709	165	183
0701 Borre	5 237	999	2 509	1 248	262	65	154
0- 5 år	1 814	515	820	336	76	16	51
6-12 år	2 058	239	1 043	566	111	24	75
13-17 år	1 365	245	646	346	75	25	28
0702 Holmestrand	2 020	409	960	519	112	20	-
0- 5 år	643	195	285	121	36	6	-
6-12 år	833	113	411	254	48	7	-
13-17 år	544	101	264	144	28	7	-
0704 Tønsberg	6 986	1 435	3 354	1 664	385	64	84
0- 5 år	2 482	772	1 110	460	100	17	23
6-12 år	2 704	351	1 335	764	189	28	37
13-17 år	1 800	312	909	440	96	19	24
0706 Sandefjord	8 310	1 620	3 952	2 005	479	90	164
0- 5 år	2 923	851	1 290	564	140	30	48
6-12 år	3 227	390	1 593	907	225	39	73
13-17 år	2 160	379	1 069	534	114	21	43

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken¹ uansett alder. 1. januar 1997
 (forts.)

Kommune og barnets alder	I alt ²	Antall søsken					
		0	1	2	3	4	5-
0709 Larvik	8 947	1 532	4 315	2 302	572	140	86
0- 5 år	2 979	809	1 416	576	129	25	24
6-12 år	3 512	362	1 705	1 076	269	69	31
13-17 år	2 456	361	1 194	650	174	46	31
0711 Svelvik	1 441	256	729	372	69	4	11
0- 5 år	486	127	233	105	19	-	2
6-12 år	580	70	311	159	33	3	4
13-17 år	375	59	185	108	17	1	5
0713 Sande	1 687	277	842	464	89	15	-
0- 5 år	592	159	270	125	30	8	-
6-12 år	662	63	327	223	43	6	-
13-17 år	433	55	245	116	16	1	-
0714 Hof	642	114	302	186	35	5	-
0- 5 år	200	62	87	46	5	-	-
6-12 år	233	26	110	79	16	2	-
13-17 år	209	26	105	61	14	3	-
0716 Våle	1 019	115	476	310	56	24	38
0- 5 år	319	58	157	81	7	7	9
6-12 år	412	24	193	146	23	11	15
13-17 år	288	33	126	83	26	6	14
0718 Ramnes	957	137	404	261	109	13	33
0- 5 år	315	68	138	71	28	4	6
6-12 år	387	35	145	128	57	5	17
13-17 år	255	34	121	62	24	4	10
0719 Andebu	1 114	191	529	302	61	19	12
0- 5 år	371	87	164	91	21	7	1
6-12 år	432	45	211	134	27	10	5
13-17 år	311	59	154	77	13	2	6
0720 Stokke	2 404	404	1 143	653	114	49	41
0- 5 år	819	184	390	195	31	7	12
6-12 år	934	116	454	273	52	23	16
13-17 år	651	104	299	185	31	19	13
0722 Nøtterøy	4 345	733	2 193	1 116	229	40	34
0- 5 år	1 433	341	688	325	63	8	8
6-12 år	1 825	190	940	555	102	21	17
13-17 år	1 087	202	565	236	64	11	9
0723 Tjøme	978	171	490	256	53	8	-
0- 5 år	340	83	167	67	18	5	-
6-12 år	385	44	198	118	22	3	-
13-17 år	253	44	125	71	13	-	-
0728 Lardal	492	74	241	150	27	-	-
0- 5 år	154	33	62	47	12	-	-
6-12 år	180	16	98	55	11	-	-
13-17 år	158	25	81	48	4	-	-

¹ Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken.

² Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barna i de tre aldersgruppene er fra 0 til og med 17 år gamle. Søskenene deres kan i denne tabellen være i en hvilken som helst alder. Den eneste begrensningen for å bli regnet med som et søsken, er at personen er enslig og bor på samme adresse som barnet det gis informasjon om. Søsken som har flyttet hjemmefra for å studere og som ikke har meldt flytting, vil være registrert på samme adresse som barnet og dermed telle med som hjemmeboende søsken.

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskenforhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
Hele landet	1 014 939	181 993	832 946	730 032	102 914
0- 5 år	364 057	97 851	266 206	228 505	37 701
6-12 år	391 853	44 117	347 736	305 476	42 260
13-17 år	259 029	40 025	219 004	196 051	22 953
07 Vestfold	46 579	8 467	38 112	33 048	5 064
0- 5 år	15 870	4 344	11 526	9 751	1 775
6-12 år	18 364	2 084	16 280	14 148	2 132
13-17 år	12 345	2 039	10 306	9 149	1 157
0701 Borre	5 237	999	4 238	3 565	673
0- 5 år	1 814	515	1 299	1 054	245
6-12 år	2 058	239	1 819	1 552	267
13-17 år	1 365	245	1 120	959	161
0702 Holmestrand	2 020	409	1 611	1 336	275
0- 5 år	643	195	448	356	92
6-12 år	833	113	720	604	116
13-17 år	544	101	443	376	67
0704 Tønsberg	6 986	1 435	5 551	4 850	701
0- 5 år	2 482	772	1 710	1 469	241
6-12 år	2 704	351	2 353	2 037	316
13-17 år	1 800	312	1 488	1 344	144
0706 Sandefjord	8 310	1 620	6 690	5 670	1 020
0- 5 år	2 923	851	2 072	1 706	366
6-12 år	3 227	390	2 837	2 393	444
13-17 år	2 160	379	1 781	1 571	210
0709 Larvik	8 947	1 532	7 415	6 531	884
0- 5 år	2 979	809	2 170	1 865	305
6-12 år	3 512	362	3 150	2 773	377
0711 Svelvik	1 441	256	1 185	1 026	159
0- 5 år	486	127	359	304	55
6-12 år	580	70	510	453	57
13-17 år	375	59	316	269	47
0713 Sande	1 687	277	1 410	1 254	156
0- 5 år	592	159	433	371	62
6-12 år	662	63	599	531	68
13-17 år	433	55	378	352	26
0714 Hof	642	114	528	436	92
0- 5 år	200	62	138	111	27
6-12 år	233	26	207	173	34
13-17 år	209	26	183	152	31
0716 Våle	1 019	115	904	794	110
0- 5 år	319	58	261	223	38
6-12 år	412	24	388	341	47
13-17 år	288	33	255	230	25
0718 Ramnes	957	137	820	722	98
0- 5 år	315	68	247	211	36
6-12 år	387	35	352	313	39
13-17 år	255	34	221	198	23
0719 Andebu	1 114	191	923	810	113
0- 5 år	371	87	284	246	38
6-12 år	432	45	387	341	46
13-17 år	311	59	252	223	29

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997
 (forts.)

Kommune og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskenforhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
0720 Stokke	2 404	404	2 000	1 762	238
0- 5 år	819	184	635	554	81
6-12 år	934	116	818	719	99
13-17 år	651	104	547	489	58
0722 Nøtterøy	4 345	733	3 612	3 228	384
0- 5 år	1 433	341	1 092	966	126
6-12 år	1 825	190	1 635	1 467	168
13-17 år	1 087	202	885	795	90
0723 Tjøme	978	171	807	674	133
0- 5 år	340	83	257	208	49
6-12 år	385	44	341	293	48
13-17 år	253	44	209	173	36
0728 Lardal	492	74	418	390	28
0- 5 år	154	33	121	107	14
6-12 år	180	16	164	158	6
13-17 år	158	25	133	125	8

¹ Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt. ² Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien. ³ Hjemmeboende søsken, dvs søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ⁴ Omfatter halvsøsken, stesøsken og alle kombinasjoner av hel-, halv- og stesøsken.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Med «barn uten søsken» menes barn (under 18 år) som er registrert bosatt alene sammen med sine foreldre. Det kan være enebarn i vanlig forstand eller barnet kan ha søsken som har flyttet ut av familien. «Søsken» bor på samme adresse og i samme familie som barnet selv. Begrepet kan omfatte både hel-, halv- og stesøsken, uansett alder.

Helsøsken er definert som barn med samme far og samme mor, halvsøsken som barn med samme mor, men ikke samme far - eller omvendt, mens stesøsken er barn med verken samme mor eller far.

3. Barn og unges helse

Omtrent én av fem utskrivinger av unge pasienter bosatt i Vestfold gjaldt sykdommer i åndedretsorganene. En type sykdommer i åndedretsorganene er allergiske sykdommer, og 9 av de 29 pr. 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år som mottok grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996, hadde allergi/astma.

Av de barna som skadet seg i trafikkulykker, var 13-17-åringene mest utsatt.

Mange små pasienter

Tabell 3.1 viser for hvilke hovedgrupper av sykdommer barn har hatt opphold ved somatiske sykehus i 1995.

Tre hovedkategorier av diagnoser går igjen i alle fylker.

Barn under ett år utgjorde en forholdsvis stor del av utskrivingene av unge pasienter fra Vestfold i 1995. Ellers var det mange pasienter mellom ett og fem år som ble behandlet og utskrevet.

Sykdommer i åndedretsorganene var den største hovedgruppen med 800 av 3 550 utskrivinger. Blant 1-5- og 6-12-åringene var denne hovedgruppen den vanligste. Barn under ett år fikk oftest diagnoser under «Visse tilstander i den perinatale perioden» (435 av 733), mens skader og forgiftninger var vanligste hovedgruppe for 13-17-åringene (rundt én tredjedel av utskrivingene i aldersgruppen).

Av vel 81 700 utskrivinger av barn og unge i alderen 0-17 år på landsbasis var 3 550 av disse pasientene bosatt i Vestfold. Totalt sett var det flere utskrivinger av gutter enn av jenter.

Tallene gjelder for somatiske sykehus. Statistikken omfatter kun inneliggende pasienter med gyldig bostedskommune i Norge.

Sykdommene er klassifisert i samsvar med Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker - Norsk utgave av ICD-9. Pasientene er fordelt etter hoveddiagnosen på sykehusoppholdet. Hoveddiagnosene er her aggregert opp til hovedgrupper.

3.1. Utskrivinger, etter alder og diagnosegruppe. 1995

ICD-9	Alder					
	I alt	Under 1 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
Vestfold	3 550	733	1 375	866	306	270
001-139 Infeksiøse og parasittære sykdommer	180	27	95	37	9	12
140-239 Svulster	100	10	36	35	14	5
240-279 Indresek. sykd. ernærings- og stoffskiftesykd.	46	4	16	14	2	10
280-289 Sykd. i blodet og de bloddannende organer	15	-	8	5	-	2
320-389 Sykd. i nervesystemet og sanseorg.	220	18	109	57	24	12
390-459 Sykd. i sirkulasjonsorganene	15	2	4	3	4	2
460-519 Sykdommer i åndedretsorganene	796	62	443	202	46	43
520-579 Sykd. i fordøyelsesorganene	163	20	59	36	22	26
580-629 Sykd. i urin- og kjønnsorganene	81	11	34	20	10	6
630-676 Sykd. i svangerskap, under fødsel og i barselseng	6	-	-	-	-	6
680-709 Sykd. i hud og underhud	38	5	16	7	7	3
710-739 Sykd. i skjelett-muskelsystemet og bindevevet	101	2	40	29	21	9
740-759 Medfødte misdannelser	335	82	159	76	7	11
760-779 Visse tilstander med begynnelse i den perinatale perioden	447	435	12	-	-	-
780-799 Symptomer og ubestemte tilstander	321	34	131	107	28	21
800-999 Skader og forgiftninger	517	5	140	185	94	93
Andre og uoppgitte årsaker til sykehusopphold	169	16	73	53	18	9

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

3.2. Utskrivninger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune. 1995

Kommune og alder	Utskrivninger			Liggedager pr. utskrivning		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Vestfold i alt	3 550	2 066	1 484	4,4	4,2	4,6
Under 1 år	733	424	309	6,4	6,1	6,9
1-5 år	1 375	840	535	3,6	3,4	4,0
6-12 år	866	501	365	4,3	4,5	4,0
13-15 år	306	172	134	3,9	4,0	3,8
16-17 år	270	129	141	3,6	3,0	4,2
Borre i alt	400	256	144	4,2	4,2	4,2
Under 1 år	92	62	30	5,5	5,8	4,9
1-5 år	163	110	53	3,6	3,5	3,7
6-12 år	94	63	31	4,3	3,9	5,0
13-15 år	35	13	22	3,6	4,1	3,3
16-17 år	16	8	8	3,9	3,9	3,9
Holmestrand i alt	172	106	66	4,8	4,5	5,3
Under 1 år	35	26	9	5,1	5,3	4,6
1-5 år	70	36	34	4,7	2,3	7,3
6-12 år	40	31	9	6,5	7,4	3,6
13-15 år	12	9	3	2,9	3,2	2,0
16-17 år	15	4	11	1,8	1,5	1,9
Tønsberg i alt	587	340	247	4,2	4,0	4,4
Under 1 år	114	64	50	7,2	5,9	8,8
1-5 år	222	130	92	3,5	3,5	3,4
6-12 år	137	82	55	3,2	3,2	3,2
13-15 år	59	39	20	3,2	3,4	3,0
16-17 år	55	25	30	4,1	5,4	3,0
Sandefjord i alt	633	349	284	4,7	4,6	4,8
Under 1 år	144	85	59	6,3	6,0	6,7
1-5 år	246	144	102	4,3	3,8	5,0
6-12 år	143	74	69	4,1	4,5	3,6
13-15 år	53	25	28	5,6	6,4	4,9
16-17 år	47	21	26	2,6	2,2	2,9
Larvik i alt	712	415	297	4,0	3,8	4,3
Under 1 år	123	69	54	5,8	5,1	6,8
1-5 år	291	173	118	3,4	3,3	3,4
6-12 år	177	103	74	4,0	3,9	4,2
13-15 år	61	33	28	4,6	4,5	4,6
16-17 år	60	37	23	2,6	2,3	3,1
Svelvik i alt	95	68	27	4,5	4,6	4,4
Under 1 år	38	28	10	7,3	7,3	7,4
1-5 år	24	19	5	2,5	2,3	3,4
6-12 år	20	14	6	2,8	3,1	2,0
13-15 år	9	6	3	3,4	3,0	4,3
16-17 år	4	1	3	1,0	0,0	1,3
Sande i alt	133	92	41	4,4	3,6	6,2
Under 1 år	25	15	10	6,2	4,0	9,6
1-5 år	60	47	13	3,3	3,3	3,6
6-12 år	35	22	13	4,7	4,6	4,8
13-15 år	5	5	-	2,2	2,2	.
16-17 år	8	3	5	7,0	2,7	9,6
Hof i alt	59	40	19	3,5	3,6	3,4
Under 1 år	13	10	3	5,9	5,8	6,3
1-5 år	25	18	7	3,0	3,2	2,6
6-12 år	13	8	5	2,5	2,6	2,2
13-15 år	4	-	4	4,0	.	4,0
16-17 år	4	4	-	1,3	1,3	.

3.2. Utskrivninger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune. 1995
 (forts.)

Kommune og alder	Utskrivninger			Liggedager pr. utskrivning		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Våle i alt	62	35	27	4,5	3,4	5,9
Under 1 år	6	3	3	3,0	1,7	4,3
1-5 år	18	12	6	2,7	3,0	2,2
6-12 år	19	11	8	3,8	4,2	3,3
13-15 år	7	5	2	3,0	2,4	4,5
16-17 år	12	4	8	9,8	5,0	12,1
Ramnes i alt	63	32	31	4,3	5,5	3,0
Under 1 år	16	7	9	7,0	9,9	4,8
1-5 år	25	15	10	3,6	4,1	2,8
6-12 år	14	8	6	3,6	4,5	2,3
13-15 år	4	2	2	3,5	4,5	2,5
16-17 år	4	-	4	1,0	.	1,0
Andebu i alt	69	38	31	3,6	3,4	3,9
Under 1 år	11	5	6	7,6	5,4	9,5
1-5 år	38	23	15	2,9	3,4	2,1
6-12 år	11	6	5	2,5	2,3	2,8
13-15 år	4	2	2	2,3	1,5	3,0
16-17 år	5	2	3	3,2	2,5	3,7
Stokke i alt	155	76	79	6,2	5,6	6,9
Under 1 år	56	23	33	8,2	8,2	8,2
1-5 år	46	28	18	3,3	2,3	4,9
6-12 år	28	14	14	7,6	11,1	4,0
13-15 år	14	8	6	2,1	1,8	2,5
16-17 år	11	3	8	10,6	1,0	14,3
Nøtterøy i alt	335	182	153	4,6	4,9	4,3
Under 1 år	47	21	26	7,4	9,4	5,8
1-5 år	124	75	49	3,4	3,3	3,5
6-12 år	116	55	61	5,3	5,9	4,7
13-15 år	26	18	8	4,0	4,2	3,6
16-17 år	22	13	9	2,7	3,0	2,2
Tjøme i alt	51	23	28	4,1	3,3	4,7
Under 1 år	5	2	3	5,8	8,0	4,3
1-5 år	19	8	11	4,4	2,8	5,5
6-12 år	11	5	6	4,7	2,8	6,3
13-15 år	12	7	5	2,9	3,4	2,2
16-17 år	4	1	3	2,3	1,0	2,7
Lardal i alt	24	14	10	3,6	3,4	3,9
Under 1 år	8	4	4	4,9	4,3	5,5
1-5 år	4	2	2	3,5	5,5	1,5
6-12 år	8	5	3	3,0	2,4	4,0
13-15 år	1	-	1	2,0	.	2,0
16-17 år	3	3	-	2,3	2,3	.

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

I forhold til landsgjennomsnittet på 4,4 liggedager pr. utskrivning for barn og unge lå Vestfold likt med sine 4,4 liggedager. Tallet på liggedager pr. utskrivning for barn under ett år var forholdsvis høyt, sammenlignet med de andre aldersgruppene.

Lav spedbarnsdødelighet

Tabell 3.3 viser hvor mange barn og unge som døde i 1995, med tall for landet og for hvert fylke.

Det var færre døde 1-17-åringer til sammen enn 0-åringer. Selv om antall døde under ett år var 244, var spedbarnsdødeligheten i 1995 på rekordlavt nivå, 4,0 døde pr. 1 000 levendefødte.

På landsbasis døde 76 1-5-åringer, 48 6-12-åringer og 100 13-17-åringer dette året.

3.3. Døde, etter alder. Fylke. 1995

	Alder				
	0-17 år	0 år	1-5 år	6-12 år	13-17 år
Hele landet	468	244	76	48	100
Østfold	28	6	8	4	10
Akershus	34	16	7	2	9
Oslo	52	33	5	5	9
Hedmark	21	14	-	1	6
Oppland	13	11	-	1	1
Buskerud	25	11	5	2	7
Vestfold	17	5	4	5	3
Telemark	19	9	2	5	3
Aust-Agder	10	4	-	-	6
Vest-Agder	16	7	5	3	1
Rogaland	36	21	4	3	8
Hordaland	46	23	9	4	10
Sogn og Fjordane	11	2	4	1	4
Møre og Romsdal	27	17	5	2	3
Sør-Trøndelag	28	16	6	-	6
Nord-Trøndelag	14	6	3	2	3
Nordland	34	21	5	4	4
Troms	21	10	1	3	7
Finnmark	16	12	3	1	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Spedbarnsdødelighet = døde under ett år pr. 1 000 levendefødte.

Tabell 3.4 inneholder tall for døde under ett år i fylkene de siste 10 årene. Tallene er hentet fra helsestatistikken. Befolkningsstatistikken (se rater for spedbarnsdødelighet nedenfor) avviker noe i forhold til helsestatistikken.

På landsbasis har antall dødsfall i første leveår gått nedover de siste 10 årene. Perioden hadde en topp i 1988 med forholdsvis mange dødsfall, mens 1993 var året med færrest dødsfall for barn under ett år. For fylkene er det imidlertid til dels store variasjoner, både fra fylke til fylke og fra år til år. Det er ingen entydig trend med hensyn til oppgang eller nedgang fra år til år innen de enkelte fylker.

I 1994 døde 314 spedbarn i første leveår. 44 av disse dødsfallene, eller 14 prosent, skjedde i Oslo. Akershus hadde nest flest dødsfall blant barn under ett år, fulgt av Nordland og Rogaland. Færrest spedbarnsdødsfall var det i Sogn og Fjordane, med 3 dødsfall eller 1 prosent. Finnmark, Agderfylkene og Nord-Trøndelag hadde 7-8 dødsfall blant 0-åringene.

Spedbarnsdødeligheten var 5,2 pr. 1 000 levendefødte på landsbasis i 1994. I 1995 og 1996 sank spedbarnsdødeligheten til rekordlave 4,0 pr. 1 000 levendefødte. Antall døde under ett år pr. 1 000 levendefødte har sunket hvert år siden 1987.

I femårsperioden 1991-1995 var gjennomsnittlig spedbarnsdødelighet 5,2 pr. 1 000 levendefødte. Av fylkene hadde Sogn og Fjordane og Vestfold færrest døde under

3.4. Dødsfall i første leveår. Fylke. 1986-1994

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Hele landet	416	455	477	468	428	387	353	305	314
Østfold	18	14	24	18	19	22	16	12	19
Akershus	26	32	39	46	51	29	30	28	32
Oslo	48	43	63	47	54	50	36	40	44
Hedmark	17	16	14	16	7	17	17	10	12
Oppland	9	20	17	15	18	23	10	9	14
Buskerud	14	24	35	22	21	22	16	17	19
Vestfold	19	17	20	20	12	10	7	10	15
Telemark	20	16	10	16	14	10	10	6	8
Aust-Agder	11	8	14	16	17	11	5	11	7
Vest-Agder	20	21	22	14	22	8	15	9	14
Rogaland	55	39	52	57	25	28	43	29	27
Hordaland	37	63	53	45	37	33	37	32	16
Sogn og Fjordane	5	8	10	13	9	7	7	8	3
Møre og Romsdal	18	25	19	22	25	24	19	19	19
Sør-Trøndelag	29	22	30	31	20	27	27	18	12
Nord-Trøndelag	16	15	11	17	21	11	10	11	8
Nordland	17	39	21	22	27	21	24	16	28
Troms	21	21	19	18	21	14	12	9	10
Finnmark	16	12	4	13	8	20	12	11	7

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

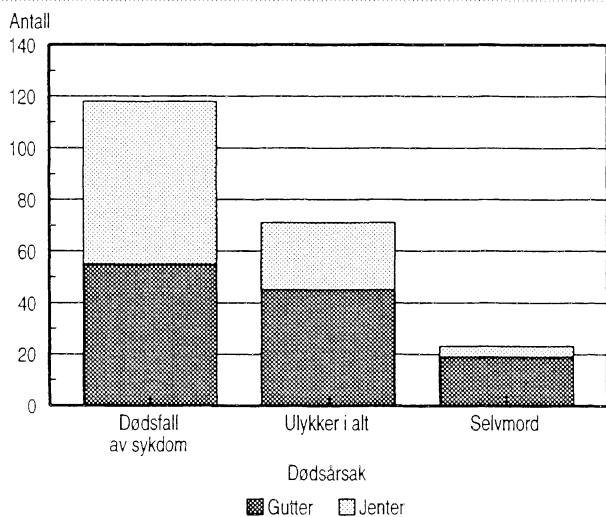
3.5. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og underliggende dødsårsak. 1994

ICD-9	Dødsårsak	Gutter				Jenter			
		I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år	I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år
I alt		119	30	33	56	94	43	25	26
001-799	Dødsfall av sykdom	55	22	18	15	63	30	17	16
036	Meningokokkinfeksjoner	5	3	1	1	3	3	-	-
001-035,	Alle andre infeksjøse og								
037-139	parasittære sykdommer	3	2	-	1	2	-	-	2
140-209	Ondartede svulster	17	3	7	7	12	3	6	3
320-322	Meningitt	1	1	-	-	2	2	-	-
323-389	Andre sykdommer i nerve-								
	systemet og sanseorganene	2	1	-	1	9	-	5	4
390-459	Sykdommer i sirkulasjonsorganene	3	2	-	1	9	2	3	4
560-519	Sykdommer i åndedretsorganene	-	-	-	-	3	2	1	-
740-757	Medfødte misdannelser	12	6	4	2	9	8	-	1
RES.001-799	Alle andre sykdommer	12	4	6	2	14	10	2	2
E800-E999	Voldsomme dødsfall	64	8	15	41	31	13	8	10
E800-E949	Ulykker i alt	45	8	11	26	26	12	8	6
E810-E819	Trafikkulykker	16	1	5	10	12	2	4	6
E830.0,									
E832.0,E910	Drukning	12	2	3	7	5	3	2	-
E890-E899	Brann, forbrenning	2	2	-	-	4	3	1	-
E950-E959	Selv mord	19	-	4	15	4	-	-	4
RES.E800-E999	Alle andre voldsomme dødsfall	-	-	-	-	1	1	-	-

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Figur 3.1. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og dødsårsak. 1994

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

ett år med henholdsvis 3,5 og 3,7. Finnmark, med 9,5, hadde flest døde under ett år. Tallene viser ellers ikke noe klart geografisk mønster for utviklingen i spedbarnsdødeligheten de siste tiårene (mer informasjon i Ukens statistikk nr. 34/96, SSB).

Kreft krever barneliv

Tabell 3.5 viser dødstall på landsbasis for barn 1-17 år i 1994. Alderen er delt i tre grupper, og det gis tall for hvert kjønn. Opplysningene dekker årsaken til dødsfallet, med sykdom eller voldsomme dødsfall som hovedgrupperinger.

Av totalt 213 dødsfall blant barn i alderen 1 til og med 17 år var det flere gutter (119) enn jenter (94) som døde.

Blant guttene var det flere som døde i et «voldsomt dødsfall» enn som døde på grunn av sykdom. Blant jentene var det derimot flest som døde som følge av sykdom.

Ondartede svulster, eller kreft, var den sykdommen som krevde flest barneliv. Halvparten av jentene som døde av kreft, var 6-12 år gamle. Hovedtyngden av guttene som døde av ondartede svulster, dekket et større aldersspenn (6-17 år). I 1994 ble det for øvrig meldt om 133 nye tilfeller av kreft i aldersgruppen 0-14 år og 194 nye tilfeller av kreft hos barn og unge under 20 år.

Medfødte misdannelser var den nest vanligste dødsårsaken i gruppen «Dødsfall av sykdom» i 1994, med flest dødsfall i den yngste aldersgruppen.

Mens de voldsomme dødsfallene blant guttene i hovedsak skjedde med 13-17-åringene, var det 1-5-åringene som var mest utsatt blant jentene. Ulykkene, og da

3.6. Personer drept eller skadd, etter trafikantgruppe og alder. Vestfold, 1996

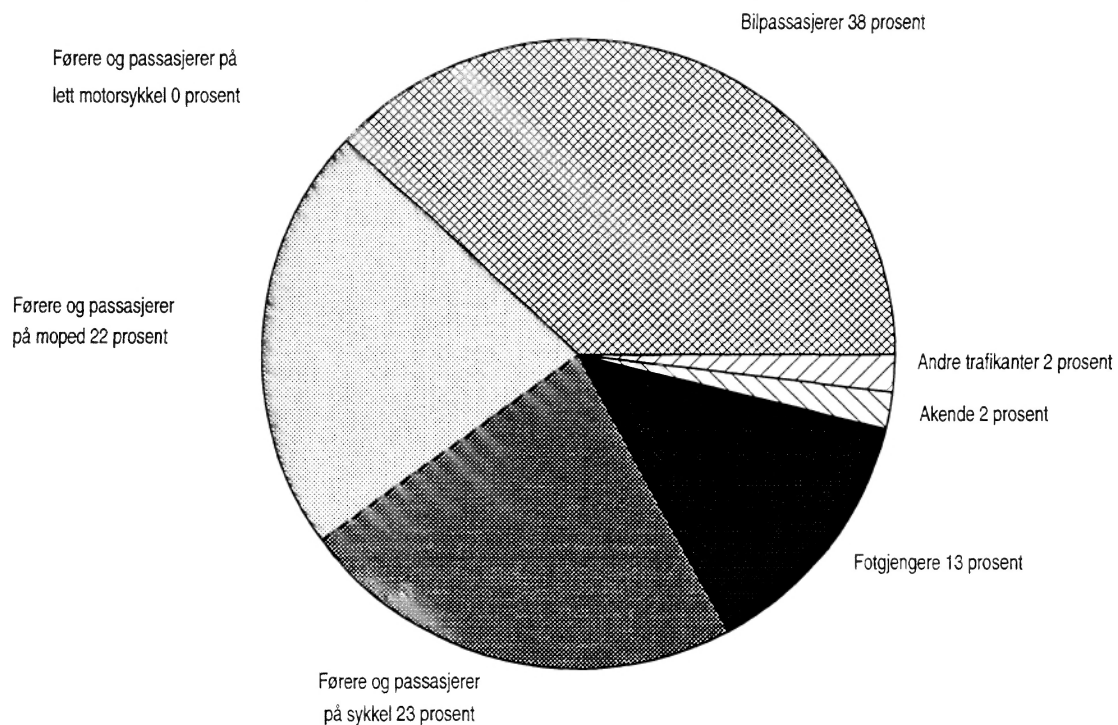

	I alt	Førere og passasjerer på						Andre trafikanter
		Bilpassasjerer	Lett motorsykel	Moped	Sykel	Fotgjenger	Akende	
Personer drept eller skadd i alt	105	40	-	23	24	14	2	2
0-5 år	8	6	-	-	1	1	-	-
6-12 år	35	18	-	-	9	6	2	-
13-17 år	62	16	-	23	14	7	-	2
Personer drept i alt	-	-	-	-	-	-	-	-
0-5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6-12 år	-	-	-	-	-	-	-	-
13-17 år	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Statistikken over veitrafikkulykker omfatter bare ulykker med personskaade som er meldt til politiet. Ulykkene må ha skjedd på offentlig eller privat vei, gate eller plass som er åpen for alminnelig trafikk. Dette medfører en viss underreportering siden ikke alle ulykker skjer på disse stedene. Også de mindre alvorlige ulykkene/skadene er underrepresentert i skadetallene.

Figur 3.2. Personer 0-17 år drept eller skadd, etter trafikantgruppe. Vestfold, 1996

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

særlig trafikkulykkene, krevde flest barneliv i denne kategorien. I snitt druknet én gutt hver måned i 1994, mot fem jenter i løpet av hele året.

Selv mord faller i kategorien «voldsomme dødsfall». For 1994 viser tallene at nesten fem ganger så mange gut-

ter som jenter begikk selvmord. Dette er i tråd med tendensen på dette feltet; det er flere menn enn kvinner som tar sitt eget liv. Tallene viser også at selvmordene stort sett forekom i den eldste aldersgruppen. I selvmordsstatistikken er det vanlig å oppgi dødsfall ved selvmord for personer som er 10 år og eldre. Dette

kommer av at man beskriver selvmord som en bevisst og villet handling. Denne definisjonen innebærer at barn som ikke forstår konsekvensen av sine handlinger, f.eks. prøver ut noe som han/hun har sett på fjernsyn og dermed mister livet, ikke regnes som en person som har begått eller kan begå selvmord. Tall for dødelighet av selvmord fra 951 og framover viser at for begge kjønn er det flere selvmord i aldersgruppen 15-19 år enn i gruppen 10-14 år.

3.7. Syklister drept eller skadd, etter alder, kjønn og bruk av hjelm. Vestfold. 1996

	Alder			
	I alt	0-5 år	6-12 år	13-17 år
Syklister i alt	24	1	9	14
Gutter	16	1	6	9
Uten hjelm	9	-	4	5
Med hjelm	4	1	2	1
Uoppgitt	3	-	-	3
Jenter	8	-	3	5
Uten hjelm	5	-	1	4
Med hjelm	2	-	2	-
Uoppgitt	1	-	-	1

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Bilpassasjerer utsatt

Tabell 3.6 tar for seg barn og unge som er skadd eller drept i trafikken i 1996. Fylkestallene uttrykker stedfestingen av ulykken. Tallene for Vestfold viser hvor mange barn og unge som ble skadd eller drept på ferdselsårene i Vestfold. Hvorvidt disse personene også var bosatt i Vestfold, sies det ingenting om.

Vestfolds ulykkestall for barn og unge utgjorde 5,4 prosent av landstallet i 1996. Bilpassasjerer kom oftest til skade, totalt sett og i de to yngste aldersgruppene. I den eldste aldersgruppen var det flest mopedulykker der fører og/eller passasjer ble skadet.

8 av 105 ulykker, eller 7,6 prosent, involverte personskade for 0-5-åringene. For de to eldste aldersgruppene var de respektive andelene 33,3 og 59 prosent.

Ingen barn og unge omkom i veitrafikkulykker i Vestfold i 1996.

Sykkelykker er sterkt underreporterte. Skadene er muligens ikke så omfattende at politiet kommer inn i bildet. For 1991 ble det beregnet at bare 9 prosent av alle sykkelykker ble fanget opp av den offisielle statistikken. Mer informasjon i NOS Veitrafikkulykker 1995, SSB.

3.8. Personer drept eller skadd, etter ferdselsformål og alder. Vestfold. 1996

	Ferdelsformål							
	I alt	Til/fra arbeid ¹	I arbeid ¹	Til/fra skole ¹	Til/fra butikk osv. ¹	Besøks-/ fritidsreise ¹	Lek ¹	Annet/uoppgitt
Personer drept eller skadd i alt	105	2	1	12	2	22	4	62
0-5 år	8	-	-	-	-	1	-	7
6-12 år	35	-	-	4	-	6	3	22
13-17 år	62	2	1	8	2	15	1	33
Personer drept i alt	-	-	-	-	-	-	-	-
0-5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6-12 år	-	-	-	-	-	-	-	-
13-17 år	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Omfatter ikke passasjerer.

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Det er viktig å merke seg at passasjerer *ikke* er medregnet i tallet på drepte eller skadde i de seks hovedkategoriene for ferdselsformål. Dette betyr f.eks. at et barn som blir kjørt til skolen og som på veien dit kommer til skade i en kollisjon, ikke regnes med blant «skadde personer, til/fra skole». Grunnen til at passasjerer ikke er regnet med her, er at opplysningene SSB får fra politiet ikke oppgir ferdselsformål for passasjerer. Passasjerer er derimot tatt med i kategorien «annet, uoppgitt»; dette er gjort for å kunne kontrollere at totaltallene for alle skadde/drepte i aldersgruppene er korrekte. Denne kategorien vil ikke bli kommentert videre.

Når det gjelder ulykker på vei til eller fra arbeid, eller mens personen er på jobb, er det registrert skadde eller drepte kun for aldersgruppen 13-17 år.

3.9. Utførte svangerskapsavbrudd, etter kvinnens alder og bostedfylke. 1993

Bostedfylke	Alder		
	I alt	-14	15-19
Hele landet	14 909	33	2 569
Østfold	701	6	139
Akershus	1 552	3	296
Oslo	3 171	2	337
Hedmark	567	1	106
Oppland	515	-	109
Buskerud	746	1	124
Vestfold	634	-	114
Telemark	486	-	87
Aust-Agder	193	1	48
Vest-Agder	307	2	49
Rogaland	888	6	179
Hordaland	1 214	-	202
Sogn og Fjordane	238	1	56
Møre og Romsdal	565	3	120
Sør-Trøndelag	928	-	166
Nord-Trøndelag	370	2	79
Nordland	825	2	169
Troms	605	1	111
Finnmark	387	2	78
Utlandet	15	-	-
Uoppgitt	2	-	-

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

Flest gutter skadd på sykkel

Tabell 3.7 viser antall skadde/drepte syklister i alderen 0 til og med 17 år, fordelt på tre aldersgrupper og hvorvidt de har brukt sykkelhjelme eller ikke. Det oppgitt også en restgruppe der hjelmebruk eller manglende sådan ikke ble oppgitt. De siste tallene blir ikke kommentert i det følgende, uansett størrelsen på tallet. Statistikken sier ikke noe entydig om virkningen av hjelmebruk; den forteller kun om barna i de registrerte sykkelulykkene har brukt sykkelhjelme eller ikke.

I Vestfold var det flest skadde syklister i den eldste aldersgruppen. Det var dobbelt så mange skadde gutter som jenter, totalt sett.

Det var flere skadde syklister uten hjelme enn skadde syklister med hjelme, uansett kjønn.

Flest skadde på besøks-/fritidsreiser

Tabell 3.8 viser antall skadde/drepte personer 0-17 år, fordelt på tre aldersgrupper og ferdsselsformål.

I Vestfold fikk flest barn og unge skader i forbindelse med besøks-/fritidsreiser. Av de 105 skadde var det 21 prosent som skadet seg under slike reiser. Skoleveien kom på andreplass, med 11 prosent. For begge kategoriene var det den eldste aldersgruppen som hadde flest tilskadekomne.

Få aborter i ung alder

Aborthyppigheten varierer mye fra fylke til fylke. Oslo hadde klart høyest hyppighet i aldersgruppen 15-19 år.

3.10. Utførte svangerskapsavbrudd etter bostedfylke. Samlet aborttall og pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år. 1992 og 1993

Bostedfylke		Samlet aborttall ¹	Svangerskapsavbrudd pr.
			1 000 kvinner i alderen 15-19 år ²
Hele landet	1992	484	18,9
	1993	477	18,7
Østfold	1992	430	15,0
	1993	425	18,4
Akershus	1992	490	17,4
	1993	496	21,7
Oslo	1992	866	33,2
	1993	847	32,8
Hedmark	1992	488	18,7
	1993	455	17,9
Oppland	1992	434	19,0
	1993	415	18,5
Buskerud	1992	487	18,6
	1993	464	17,0
Vestfold	1992	470	19,2
	1993	450	16,9
Telemark	1992	406	14,8
	1993	437	16,0
Aust-Agder	1992	337	16,7
	1993	277	13,3
Vest-Agder	1992	282	11,2
	1993	291	9,6
Rogaland	1992	334	15,2
	1993	339	15,2
Hordaland	1992	390	15,8
	1993	397	14,4
Sogn og Fjordane	1992	314	16,5
	1993	326	15,6
Møre og Romsdal	1992	361	17,1
	1993	344	14,6
Sør-Trøndelag	1992	446	16,7
	1993	494	20,0
Nord-Trøndelag	1992	436	18,9
	1993	419	18,0
Nordland	1992	526	25,4
	1993	491	21,3
Troms	1992	605	26,3
	1993	525	20,0
Finnmark	1992	527	26,2
	1993	650	32,5

¹ Beregnet antall svangerskapsavbrudd som 1 000 kvinner kommer til å få utført i løpet av hele sin fruktbare periode, gitt kalenderårets abortrater og at ingen kvinner dør før 50-årsalder. ² Svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år.
Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

3.11. Andel personer med varige sykdommer pr. 1 000 innbyggere¹

Sykdom og årstall		Alder			
		0-6 år	7-12 år	13-17 år	0-17 år
Alle sykdommer	1968	118	193	183	162
	1975	174	229	257	217
	1985	219	261	306	260
Hudsykdommer	1968	27	33	38	32
	1975	43	57	54	51
	1985	98	96	123	105
Sykdommer i åndedretsorganene	1968	43	65	67	57
	1975	39	38	56	43
	1985	41	58	62	53
Sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	1968	17	66	42	40
	1975	26	50	50	41
	1985	40	49	56	48
Medfødte misdannelser	1968	25	18	17	21
	1975	41	48	38	43
	1985	30	30	24	28
Skjelett-muskelsykdommer	1968	1	1	12	7
	1975	6	12	33	16
	1985	5	17	41	20
Symptomer	1968	10	25	19	18
	1975	8	18	27	17
	1985	12	23	20	18
Ulykker	1968	6	18	28	16
	1975	4	8	7	6
	1985	5	6	12	8

¹ I alle undersøkelser ble det spurt om varige eller medfødte lidelser, men i 1968 avgjorde intervjuobjektet selv om lidelsen var kronisk. I senere undersøkelser ble kronisk - ikke-kronisk kodet av Statistisk sentralbyrå ut fra opplysninger om varighet og diagnose.

Kilde: Rapporter 95/11, SSB (Liv Grøtvedt og Liv Belsby: Barns helse. Helseundersøkelsene).

Tallene er fra tre helseundersøkelser. Det vil si at dette er beregninger fra en undersøkelse av et utvalg av befolkningen. Tallene er forholdsvis gamle, men de kan gi et inntrykk av en utvikling.

Helseundersøkelsene omfatter *ikke* barn på institusjoner. Dette gjør at man mangler informasjon om en gruppe funksjonshemmede.

Vest-Agder hadde færrest svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år i 1992 og 1993.

I alt 2 569 av 14 909 abortinngrep ble foretatt på kvinner i alderen 15-19 år i 1993.

Barn med funksjonshemminger

Tabell 3.11 viser antall personer pr. 1 000 innbyggere under 18 år som har varige sykdommer.

Når alle varige sykdommer ses under ett, går det fram at det har funnet sted en økning over tid. Av barn og unge var det gruppen 13-17 år som i 1985 hadde den

største andelen personer med varige sykdommer (ca. 30 prosent), årstall og alder sett under ett.

Hudsykdommene var de hyppigst forekommende varige sykdommene for barn og unge i 1985. Av 1 000 innbyggere i aldersklassen var det 105 0-17-åringer (eller 10 prosent) som hadde hudsykdommer. Sykdommer i åndedretsorganene fulgte deretter, med sykdommer i nervesystemet og sanseorganene på tredje plass. For alle disse sykdomstypene var det den eldste aldersgruppen som hadde flest tilfeller.

I de øvrige kategoriene av varige sykdommer var det mer spredning i forhold til hva som var den mest utsatte aldersgruppen.

29 av 1 000 er stønadsmottakere

Tabell 3.12 gir en oversikt over barn og unge som mottok grunn- og/eller hjelpestønad pr. 31.12.1996.

«Grunnstønad og hjelpestønad kan ytes til den som etter å ha gjennomgått hensiktsmessig behandling fortsatt har varig sykdom, skade eller lyte. Lidelsen anses som varig dersom den antas å vare i to-tre år. ...Grunnstønad ytes når lidelsen medfører varige ekstrautgifter av betydning. Hjelpestønad ytes når lidelsen fører til et varig pleiebehov som innebærer behov for lønnet hjelp eller hjelp fra familien.» (Ot. prp. nr. 29, 1995-96) Se ellers folketryktdloven (lov av 28. februar nr. 19) som trådte i kraft 1. mai 1997.

3.12. Personer 0-17 år med grunn- og/eller hjelpestønad. 31. desember 1996

	Grunn- og/eller hjelpestønad pr. 1 000 barn 0-17 år	Allergiske sykdommer pr. 1 000 barn 0-17 år	Både grunn- og hjelpestønad. Absolutte tall	Bare hjelpestønad. Absolutte tall
Hele landet	26,4	7,7	12 751	8 512
Vestfold	29,2	8,9	628	495
Borre	30,9	9,8	74	66
Holmestrand	23,5	4,9	21	16
Tønsberg	24,9	7,4	82	53
Sandefjord	30,8	9,8	116	90
Larvik	33,9	12,5	133	126
Svelvik	25,5	6,9	15	17
Sande	32,4	5,9	29	12
Hof	26,4	:	10	4
Våle	30,1	8,7	11	14
Ramnes	23,9	8,3	10	8
Andebu	29,3	6,2	18	11
Stokke	28,7	8,2	35	25
Nøtterøy	23,9	7,1	52	35
Tjøme	37,2	8,0	16	16
Lardal	26,1	6,0	6	:

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

3.13. Beboere i institusjoner for rusmiddelmisbrukere, etter institusjonstype, kjønn og alder. 1995

Kjønn og alder	Institusjonstype								
	I alt	A-klinikker	Kursteder	Tilsyns- hjem	Verne- hjem	Akutt- institusjon	Kombinerte institusjoner	Bo- og arbeidskollektiv	Andre institusjoner
I alt	2 114	106	43	45	324	41	407	526	622
-17 år	76	-	-	-	-	-	6	30	40
Menn	1 550	77	34	32	292	26	284	373	432
-17 år	43	-	-	-	-	-	4	13	26
Kvinner	516	29	9	13	32	3	113	153	164
-17 år	33	-	-	-	-	-	2	17	14

Kilde: Ukens statistikk nr. 51/52 1996, SSB.

Tabellen gir også en oversikt over hvor mange stønadsmottakere som hadde allergiske sykdommer som diagnose. Dette tallet vil være litt for lavt, fordi det mangler diagnose i 10 prosent av tilfellene (Styrings- og informasjonssystemet for helse- og sosialtjenesten i kommunene, 1997).

I Vestfold mottok 29 av 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996. Av disse var det 9 pr. 1 000 barn som mottok stønad for diagnosen allergiske sykdommer.

Ca. 630 barn mottok både grunn- og hjelpestønad, mens bortimot 500 kun fikk hjelpestønad.

Holmestrand var kommunen med lavest andel stønadsmottakere, med 24 pr. 1 000 barn og unge 0-17 år. Tjøme hadde høyest andel mottakere i aldersgruppen, med 37 av 1 000 barn.

Når det gjelder allergiske sykdommer, hadde Larvik høyest andel stønadsmottakere med denne diagnosen

(12,5). Hvis en ser bort fra den ene kommunen der tall ikke kan offentliggjøres (for lav andel), hadde Holmestrand lavest andel allergikere blant stønadsmottakerne (4,9).

Rusmisbrukere i institusjon

I 1995 var det 2 114 beboere i institusjoner for rusmiddelmisbrukere på landsbasis. Av disse var 76 personer under 18 år; med andre ord var 3,6 prosent av de misbrukerne som hadde plass på institusjon, under myndighetsalder.

Det var flest menn i institusjonene, uansett alder.

De unge misbrukerne bodde i en av tre typer institusjoner: kombinerte institusjoner (6), bo- og arbeidskollektiv (30) og samlekategorien «andre institusjoner» (40). Det var flest jenter i bo- og arbeidskollektiv, mens guttene i størst grad bodde i andre typer institusjoner.

4. Barn og unges lovbrudd

Ungdom begår mindre alvorlige lovbrudd og straffes med forelegg. Simple, grove tyverier og biltyverier er den vanligste hovedforbrytelsen for 15-17-åringer.

Siktede ungdommer

Tabell 4.1 tar for seg siktede for lovbrudd. De siktede er fordelt på fylke, kjønn og alder. Lovbrudd omfatter her både forbrytelser og forseelser. Dette gir mer robuste tall for de aldersgruppene som blir trukket fram her. Men det betyr også at denne tabellen ikke er direkte sammenlignbar med de andre tabellene som dekker kriminalitet, siden de sistnevnte bare tar for seg forbrytelser.

Vestfolds andel av alle siktede personer i Norge i 1996 er på nær 5 prosent. Menn var i flertall blant de antatte gjerningspersonene.

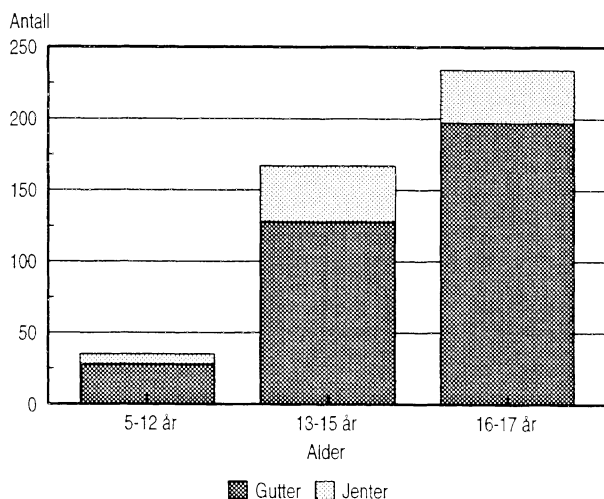
Blant barn og unge i alderen 5 til og med 17 år var det 436 siktede i 1996. Av disse var 234 i aldersgruppen 16-17 år. De siktede 16-17-åringene utgjorde 7 prosent av de siktede i fylket.

4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn. Vestfold, 1996

	Siktede			
	I alt	Uoppgitt	Menn	Kvinner
I alt	3 339	-	2 833	506
5-12 år	35	-	28	7
13-15 år	167	-	128	39
16-17 år	234	-	197	37
18- år	2 902	-	2 479	423
Uoppgitt	1	-	1	-

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Figur 4.1. Siktede, etter alder og kjønn. Vestfold, 1996

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

SSB setter en nedre grense på 5 år i den publiserte statistikken over siktede. Hvis 5-åringene skulle tas ut som en egen gruppe, ville fylkestallene bli så små at man her har valgt å slå sammen 5-åringene med 6-12-åringene.

Å være siktet innebærer at en person anses som å være gjerningsperson (av politiet). Det finnes ingen nedre aldersgrense for å utføre en kriminell handling, slik at siktede kan være under kriminell lavalder (15 år). Siktelse sier ikke noe om en ev. reaksjon.

Som for landet som helhet var det flere siktede gutter enn jenter. Det var flest siktede pr. årskull i alderen 16-17 år for både gutter og jenter.

Ungdom får forelegg

Denne tabellen (4.2) viser antall reaksjoner i forbrytelsessaker, fordelt på reaksjonstype og gjerningssted (fylke). Reaksjonene her gjelder for både gutter og jenter, og det er bare 15-17-åringer som er presentert. Tallene gjelder for 1995. Forseelser er utelatt.

For landet som helhet peker forelegg seg ut som hovedreaksjonen i forbrytelsessaker der 15-17-åringer var involvert; av 1 341 reaksjoner var 564 forelegg. Den nest mest vanlige reaksjonen i 1995 var betinget fengsel. Deretter fulgte betinget fengsel kombinert med bot.

I alle fylkene utenom to, var forelegg den mest vanlige reaksjonsformen i forbrytelsessakene. I Aust-Agder forekom betinget fengsel og bot flest ganger, mens betinget fengsel (uten bot) ble idømt flest ganger i Hordaland.

Av fylkene hadde Oslo flest reaksjoner (161), fulgt av Hordaland, Rogaland, Sør-Trøndelag og Akershus. Finnmark med sine 18 reaksjoner hadde det laveste antallet.

Sett i forhold til innbyggertallet var det 8,43 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år i landet i 1995. Når man tar hensyn til antall innbyggere 15-17 år i fylket, og så ser på antall reaksjoner i forbrytelsessaker, justeres bildet av hvor utbredt kriminelle handlinger er i fylkene. Oslo med 13,38 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år hadde flest reaksjoner. Sør-Trøndelag hadde nest flest reaksjoner, alder og innbyggertall tatt i betraktning. Vest-Agder, Telemark og Østfold fulgte på de neste plassene. Lavest snitt hadde Oppland.

4.2. Reaksjoner i forbrytelsessaker for 15-17 åringer, etter reaksjonens art og gjerningssted. Fylke. 1995. Absolutte tall og prosent

	Reaksjonens art											Reaksjoner pr. 1 000 innbyggere
	Betinget påtale-unn-latelse i alt	Samfunns-tjeneste	Forelegg	Bot ved dom	Straffe-utmåling utsatt	Betinget fengsel	Betinget fengsel og bot	Ubetinget fengsel	Ubeting- get og betinget fengsel	Sikring		
Absolutte tall												
Hele landet	1 341	55	62	564	38	27	253	208	55	78	1	8,43
Østfold	89	-	3	52	2	3	16	7	4	2	-	10,02
Akershus	97	1	6	47	2	1	15	15	4	6	-	6,11
Oslo	161	2	2	77	13	6	31	16	6	8	-	13,38
Hedmark	41	2	2	20	-	5	9	2	-	1	-	6,45
Oppland	32	-	-	14	1	-	7	7	1	2	-	4,87
Buskerud	60	-	2	29	-	2	12	8	1	6	-	7,44
Vestfold	65	1	7	19	2	-	7	18	5	6	-	8,50
Telemark	63	-	3	21	1	-	11	15	5	7	-	10,33
Aust-Agder	26	1	1	1	-	-	3	15	2	3	-	6,17
Vest-Agder	66	3	3	31	1	2	11	8	3	4	-	10,39
Rogaland	106	1	4	50	1	2	26	11	2	9	-	7,08
Hordaland	148	27	6	25	3	1	40	37	4	5	-	9,10
Sogn og Fjordane	37	-	-	22	-	-	4	7	2	2	-	8,35
Møre og Romsdal	60	3	9	21	1	2	7	13	3	-	1	6,06
Sør-Trøndelag	97	9	1	33	4	1	26	9	3	11	-	10,73
Nord-Trøndelag ..	34	1	1	19	2	-	7	2	1	1	-	6,58
Nordland	69	3	1	42	4	1	9	4	4	1	-	7,49
Troms	53	1	10	26	1	-	5	8	2	-	-	9,82
Finnmark	18	-	-	7	-	-	6	2	2	1	-	6,86
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.
Utlandet	8	-	-	5	-	-	-	3	-	-	-	.
Uoppgitt	11	-	1	3	-	1	1	1	1	3	-	.
Prosent												
Hele landet	100,00	4,10	4,62	42,06	2,83	2,01	18,87	15,51	4,10	5,82	0,07	
Østfold	100,00	-	3,37	58,43	2,25	3,37	17,98	7,87	4,49	2,25	-	
Akershus	100,00	1,03	6,19	48,45	2,06	1,03	15,46	15,46	4,12	6,19	-	
Oslo	100,00	1,24	1,24	47,83	8,07	3,73	19,25	9,94	3,73	4,97	-	
Hedmark	100,00	4,88	4,88	48,78	-	12,20	21,95	4,88	-	2,44	-	
Oppland	100,00	-	-	43,75	3,13	-	21,88	21,88	3,13	6,25	-	
Buskerud	100,00	-	3,33	48,33	-	3,33	20,00	13,33	1,67	10,00	-	
Vestfold	100,00	1,54	10,77	29,23	3,08	-	10,77	27,69	7,69	9,23	-	
Telemark	100,00	-	4,76	33,33	1,59	-	17,46	23,81	7,94	11,11	-	
Aust-Agder	100,00	3,85	3,85	3,85	-	-	11,54	57,69	7,69	11,54	-	
Vest-Agder	100,00	4,55	4,55	46,97	1,52	3,03	16,67	12,12	4,55	6,06	-	
Rogaland	100,00	0,94	3,77	47,17	0,94	1,89	24,53	10,38	1,89	8,49	-	
Hordaland	100,00	18,24	4,05	16,89	2,03	0,68	27,03	25,00	2,70	3,38	-	
Sogn og Fjordane	100,00	-	-	59,46	-	-	10,81	18,92	5,41	5,41	-	
Møre og Romsdal	100,00	5,00	15,00	35,00	1,67	3,33	11,67	21,67	5,00	-	1,67	
Sør-Trøndelag	100,00	9,28	1,03	34,02	4,12	1,03	26,80	9,28	3,09	11,34	-	
Nord-Trøndelag ..	100,00	2,94	2,94	55,88	5,88	-	20,59	5,88	2,94	2,94	-	
Nordland	100,00	4,35	1,45	60,87	5,80	1,45	13,04	5,80	5,80	1,45	-	
Troms	100,00	1,89	18,87	49,06	1,89	-	9,43	15,09	3,77	-	-	
Finnmark	100,00	-	-	38,89	-	-	33,33	11,11	11,11	5,56	-	
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Utlandet	100,00	-	-	62,50	-	-	-	37,50	-	-	-	
Uoppgitt	100,00	-	9,09	27,27	-	9,09	9,09	9,09	9,09	27,27	-	

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Den prosentvise fordelingen av reaksjonstyper i hvert fylke viser at generelt sett er det forelegg som benyttes oftest. Men det varierer fra fylke til fylke hvor stor andel av reaksjonene i fylket som er av de forskjellige typene. For eksempel lå Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Finnmark under landsgjennomsnittet for forelegg. Når det gjelder samfunnstjeneste, varierte de fylkesvise andele-

ne mellom 1,03 og 18,87 prosent, med landsgjennomsnittet på 4,62 prosent.

Tyverier på topp

Tabell 4.3 gir bare tall for hele landet. Den viser straffereaksjoner etter type hovedforbrytelse, kjønn og alder. Siden barn og unge er temaet, er det aldersgruppen 15-17 år som er interessant. I tillegg kan kolonnen

4.3. Reaksjoner i forbrytelsessaker etter personens kjønn, alder og type hovedforbrytelse

Type hovedforbrytelse	Begge kjønn						Av dette menn					
	I alt	Alder					Uopp- gitt	I alt	Alder			
		15-17	18-20	21-24	25-	15-17			18-20	21-24	25-	
Alle typer forbrytelser	17 600	1 341	2 733	3 370	10 154	2	15 470	1 155	2 461	2 993	8 861	
Forbrytelser mot straffeloven												
Forbrytelser mot statens selvstendighet og sikkerhet	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Forbrytelse mot Norges statsforfatning og statsoverhode	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forbrytelse med hensyn til utøvelsen av statsborgerlige rettigheter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forbrytelse i den offentlige tjeneste	9	-	-	-	9	-	8	-	-	-	8	
Forbrytelse mot den offentlige myndighet	287	19	41	63	164	-	253	12	36	58	147	
Vold mot offentlig tjenestemann	256	19	35	56	146	-	225	12	32	51	130	
Forbrytelse mot den alminnelige orden og fred	194	12	34	39	109	-	189	12	33	39	105	
Innbrudd	192	12	34	39	107	-	188	12	33	39	104	
Allmennfarlig forbrytelse	2 368	88	296	486	1 497	1	2 005	70	240	425	1 270	
Narkotikaforbrytelse	2 060	84	276	442	1 257	1	1 728	66	224	387	1 051	
Grov narkotikaforbrytelse	302	4	20	43	235	-	271	4	16	37	214	
Falsk forklaring	74	5	9	15	45	-	58	3	6	13	36	
Falsk anklage	41	6	5	11	19	-	32	6	5	9	12	
Pengefalsk	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	
Dokumentfalsk	635	75	71	102	387	-	453	44	57	77	275	
Forbrytelse mot sedeligheten	344	18	24	48	254	-	336	17	23	48	248	
Voldtekt	36	6	2	4	24	-	36	6	2	4	24	
Utuktig omgang med barn under 14 år	65	6	7	7	45	-	64	5	7	7	45	
Forbrytelse mht. familieforhold	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	
Forbrytelse mot den personlige frihet..	350	14	36	45	255	-	337	11	34	43	249	
Forbrytelse mot liv, legeme og helbred..	2 391	217	459	501	1 214	-	2 274	197	437	472	1 168	
Grov legemsbeskadigelse	2	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-	
Drap	38	5	3	3	27	-	36	5	3	3	25	
Uaktsomt drap	38	-	11	10	17	-	36	-	11	10	15	
Ærekrenkelse	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	
Underslag	333	2	15	34	282	-	259	1	11	22	225	
Tyveri	4 537	558	941	975	2 063	-	4 141	514	872	903	1 852	
Simpelt tyveri ..	1 286	138	224	263	661	-	1 084	122	205	228	529	
Grovt tyveri ..	2 784	319	620	603	1 242	-	2 614	297	576	570	1 171	
Brukstyveri av motorkjøretøy	457	100	97	104	156	-	434	94	91	100	149	
Utpressing og ran	173	25	33	38	77	-	159	24	31	33	71	
Ran	108	19	21	21	47	-	98	18	19	17	44	
Grovt ran	62	6	12	17	27	-	58	6	12	16	24	
Bedrageri og utroskap	1 384	8	114	251	1 011	-	1 027	7	85	186	749	
Forbrytelse i gjeldsforhold	339	-	-	9	330	-	308	-	-	9	299	
Skadeverk	697	119	155	138	285	-	648	106	147	135	260	
Åger og lykkespill	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forbrytelse i sjøfartsforhold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Heleri og etterfølgende bistand	931	57	123	177	574	-	815	48	112	155	500	
Forbrytelser utenfor straffeloven												
Narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. ..	1 735	117	332	371	915	-	1 431	82	287	299	763	
Forbrytelse mot ligningsloven	324	-	1	5	318	-	297	-	1	5	291	
Forbrytelse mot den militære straffelov ..	168	-	44	56	68	-	167	-	44	56	67	
Annen forbrytelse utenfor straffeloven ..	276	1	-	6	268	1	264	1	-	6	257	

Kilde: NOS Kriminalstatistikk 1995, SSB.

«I alt» brukes for å se på ungdomsforbryternes andel av alle forbrytelsene som kom inn i rettssystemet.

Tyverier, fordelt på typene simpelt, grovt og brukstyveri av motorkjøretøy, var i flertall mht. forbrytelsestype for aldersgruppen 15-17 år. Som nummer to på listen over flest hovedforbrytelser var forbrytelse mot liv, legeme og helbred. Deretter fulgte skadeverk, narkotikaforbry-

telse mot lov om legemidler mv. og allmennfarlige forbrytelser (narkotikaforbrytelser). Av de fem nevnte er fire brudd på straffeloven, mens narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. ligger utenfor straffeloven.

Kjønnfordelingen viser at det i hovedsak var gutter som fikk straffereaksjoner i denne aldersgruppen.

5. Barn og unges fritid

Barn og unge har en aktiv fritid. Fritidssystemene er varierte, men det finnes klare «vinnere». Kino og bøker, idrett og musikk fenger mange. Fjernsynet har også en framtreddende plass i barn og unges hverdag.

Hovedvekten av tabellene i denne delen dekker kultur og massemedia. Massemedier finnes i både trykte og elektroniske varianter, og i undersøkelsene inngår aviser, tidsskrifter, ukeblad, tegneserieblad, bøker, plater/kassetter/CD-er, video, fjernsyn og hjemme-PC. Kultur favner vidt, og her er disse tilbudene tatt med: kino, teater/musikal/revy, opera/operette, ballett-/dancesforestilling, konserter (klassisk og populærmusikk), kunstutstilling, museum, folkebibliotek og idrettsarrangement.

Der annet ikke er angitt, er tallene hentet fra kultur- og mediebruksundersøkelsene som SSB gjennomførte i 1991, 1994 og 1996. Undersøkelsene er utvalgsundersøkelser, dvs. at en tilfeldig gruppe personer er blitt bedt om å svare på spørsmål. I dette heftet er i tillegg svarene til personer i en viss alder valgt ut. Dette fører til at funnene bare kan presenteres på landsnivå.

5.1. Andel ferieturer med barn som reisefølge 1992/93¹. Prosent

	Antall ferieturer totalt	Av dette sammen med barn
Alle	2576	34
Kjønn		
Mann	1220	33
Kvinne	1356	34
Alder		
16-24 år	443	4
25-44 år	1132	58
45-66 år	787	23
Familiefase		
Enslig forsørger	77	69
Par, yngste barn 0-6 år	482	82
Par, yngste barn 7-19 år	440	73
Landsdel		
Akershus/Oslo	687	30
Buskerud/Oppland/Hedmark ..	287	31
Østfold/Vestfold	221	33
Telemark/Agder	238	35
Vestlandet	708	35
Trøndelag	210	42
Nord-Norge	225	35

¹ Dette er et utdrag av tabellen på side 23 i Rapport 94/6. Kilde: Rapport 94/6, SSB.

Barn som reisefølge

Tabell 5.1 sier indirekte noe om barn. Den forteller noe om ferieforhold for barn og unge. Det skilles ikke mellom ulike aldersgrupper barn i denne sammenheng.

I 1992/93 var det barn med som reisefølge på én tredjedel av ferieturene som ble foretatt av nordmenn i alderen 16-79 år.

Personer med foreldreansvar tok barn med seg på 70-80 prosent av ferieturene. Det var særlig par med yngre barn som hadde barn som reisefølge på ferieturer.

Landsdelene skiller seg ikke nevneverdig fra hverandre, når det gjelder hvorvidt barn var reisefølge på ferie. Det er imidlertid ett unntak; Trøndelag skilte seg ut med en andel på over 40 prosent.

Kino, bøker og idrett på topp

Kino, bibliotek og idrett peker seg ut som klare «vinnere» når det gjelder hvilke kulturtilbud barn og unge benytter seg av. Prosentandelene for disse tre aktivitetene ligger høyt over prosentandelene for de øvrige tilbudene.

Det er i den eller de to eldste aldersgruppene at flest har gått på kino, bibliotek, teater, opera, ballett, kunstutstilling, populærmusikkonsert, museum og idrettsarrangement.

Generelt sett benytter barn og unge seg i større grad av alle kulturtilbudene enn gjennomsnittet for befolkningen.

16-17-åringene har gjennomsnittlig gått på kino og vært på bibliotek én gang i måneden, mens 13-15-åringene har tilsvarende besøksfrekvens på idrettsarrangement.

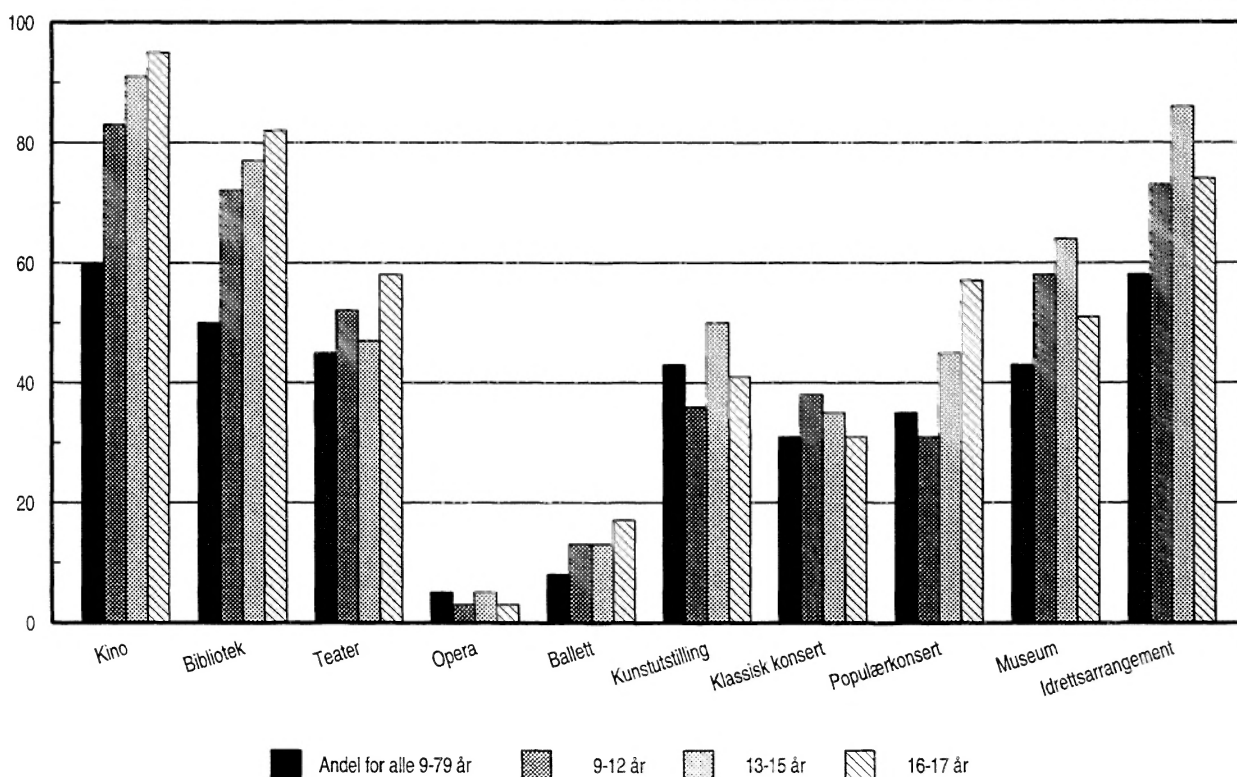
I det hele tatt er det kino, bibliotek og idrettsarrangement som i tillegg til å være de aktivitetene som flest benytter seg av, er de aktivitetene som også blir oppsøkt oftest.

For alle aldersgruppene er biblioteket det tilbudet som gjennomgående er blitt benyttet ofte de siste 12 månedene. Mens 9-12-åringene oftest har vært på biblioteket, eller vært tilskuere på et idrettsarrangement og vært på kino, i den rekkefølgen, har 13-15-åringene vært på idrettsstevne mer enn 12 ganger, på biblioteket i underkant av 12 ganger og 6 ganger på kino. Ungdom 16-17 år har så vidt benyttet biblioteket flere ganger

5.2. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud og antall ganger de er benyttet siste 12 måneder, etter alder. 1991 og 1994

	Kino	Bibliotek	Teater	Opera	Ballett	Kunst- utstilling	Klassisk- konsert	Populær- konsert	Museum	Idretts- arrangement
Andel for alle 9-79 år	60	50	45	5	8	43	31	35	43	58
Av dette										
9-12 år	83	72	52	3	13	36	38	31	58	73
13-15 år	91	77	47	5	13	50	35	45	64	86
16-17 år	95	82	58	3	17	41	31	57	51	74
Antall for alle 9-79 år	4,3	5,3	1,1	0,1	0,2	1,5	1,0	1,3	1,1	6,4
Av dette										
9-12 år	3,9	9,0	1,0	0,0	0,4	0,6	1,1	0,6	1,5	6,4
13-15 år	6,0	11,7	0,9	0,1	0,2	0,9	0,9	1,2	1,6	12,3
16-17 år	12,0	12,2	1,8	0,0	0,3	0,9	1,2	2,2	1,0	10,5

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

Figur 5.1. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud siste 12 måneder. 1991 og 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

enn kinotilbudet, mens de har vært tilskuere på idrettsarrangement 10,5 ganger i løpet av det siste året.

De andre kulturtilbudene har vesentlig lavere oppmøte; de benyttes sjelden mer enn én til to ganger i året. Opera og ballett skårer lavest på oppmøteprosenten i alle aldersgruppene. Etter «tre-på-topp»-aktivitetene er det museumsbesøk som oftest er benyttet av 9-15-åringene, mens 16-17-åringene går på populærkonsert.

Kulturbruk henger sammen med kulturtilbud; tilgjengeligheten varierer i Norge, avhengig av hva slags tilbud det er snakk om og hvor i landet man bor.

Musikk som hobby

Musikk er den store vinneren når det gjelder barn og unges egne aktiviteter innen kulturområdet. I forhold til gjennomsnittet for befolkningen ligger barn og unges andel klart over mht. både å spille et instrument og å være med i kor/orkester/sang-/musikkgruppe. Mens det i befolkningen (9-79 år) er 13 prosent som spiller instrument, er det 51 prosent av 9-12-åringene som gjør det. Blant 13-15-åringene er det 29 prosent som spiller et instrument, og blant 16-17-åringene er prosentandelen 25 (dvs. 1 av 4). Selv om andelen for alle aldersgruppene ligger godt over befolkningen generelt, ser vi også at tendensen er synkende med økende alder.

5.3. Andel med egne aktiviteter innen kulturområdet, etter alder, 1991 og 1994. Prosent

	Med i teater-/ revygruppe	Spiller instrument regelmessig	Med i kor/orkester/ sang-/musikkgruppe	Driver med kunst/kunst- håndverk på fritiden	Antall spurte
Alle 9-79 år	2	13	9	14	4002
Av dette					
9-12 år	2	51	26	13	246
13-15 år	5	29	18	15	197
16-17 år	8	25	23	12	121

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen, SSB.

5.4. Andel som spiller ulike instrumenter blant dem som kan spille, etter alder, 1994. Prosent

	Blokk- fløyte	Andre treblå- sere	Trom- pet, kor- nett	Andre mes- sing- blå- sere	Piano	El-orgel, syn- thesi- zer	Andre tan- gent- instru- menter	Gitar	Andre stren- gein- stru- menter	Fiolin, fele	Andre stry- kere	Trekk- spill, to- rader o.l.	Trom- mer, slag- verk	Andre instru- men- ter	Antall spurte
9-12 år ..	65	8	8	11	30	12	7	7	0	6	0	2	5	1	104
13-17 år ..	39	4	6	7	41	16	2	38	5	6	0	2	10	4	108

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Når det gjelder å drive med kunst og kunsthåndverk på fritiden, skiller ikke barn og unge seg fra resten av befolkningen. Ellers er det flere ungdommer, sett i forhold til befolkningen, som er med i teater-/revygruppe.

Piano, blokkfløyte og gitar populære

Ved å begrense seg til å se på dem som spiller et instrument, kan man få et inntrykk av hvilke instrumenter det er mest vanlig å kunne spille på.

Blokkfløyte og piano peker seg ut som instrumenter som hvert tredje barn eller flere i hver aldersgruppe kan spille. To tredjedeler av alle 9-12-åringene spiller blokkfløyte. Dette kan ses i sammenheng med musikkundervisningen i skolen. Det er også ca. 40 prosent av 13-17-åringene som spiller dette instrumentet.

Det er mest vanlig å spille piano i den eldste aldersgruppen, men forskjellen i forhold til blokkfløyte og gitar er ikke stor (41 mot 39 og 38 prosent). Det å spille gitar ser ut til å være et klart ungdomsfenomen; 38 prosent av 13-17-åringene spiller gitar, mot 7 prosent av 9-12-åringene. For alle mellom 9 og 79 år er andelen gitarspillere 32 prosent (mer informasjon i Statistiske analyser 13/96, SSB).

De typiske korpsinstrumentene er det klart færre som spiller på, sammenlignet med blokkfløyte og piano.

Fiolin- og trompetspill er like utbredt blant 13-17-åringene (med 6 prosent), mens trommer er noe mer populært med 10 prosent.

5.5. Driftsutgifter i 1 000 kroner for musikkoler. Kommune¹, 1995

Driftsutgifter i 1 000 kr

Hele landet.....	501 842
Vestfold	13 532
Borre	1 575
Holmestrand	146
Tønsberg	2 219
Sandefjord	3 403
Larvik	3 073
Sande	862
Nøtterøy	2 125
Tjøme	129

¹ De kommunene som mangler fra oversikten, har ikke ført driftsutgifter for musikkoler for 1995.

Kilde: Offentlige finanser og kredittmarkedsstatistikk, SSB.

Musikkoler

Kommunale driftsutgifter til musikkoler varierer. Under kommenteres bare fylkestall i forhold til landstall. Utgiftene bør ses i sammenheng med antall barn og unge bosatt i kommunen/fylket.

Rogaland og Hordaland har størst utgifter til drift av musikkoler, med over 11 prosent av totalbeløpet hver. Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal bruker hver ca. 9 prosent av «landsbudsjettet» til musikkoler. Østfold, Aust-Agder og Finnmark har de laveste driftsutgiftene. I synkende rekkefølge plasserer de andre fylkene seg slik: Akershus, Nordland, Nord-Trøndelag, Troms,

Sogn og Fjordane, Hedmark, Telemark, Oppland, Vest-Agder, Oslo, Buskerud og Vestfold.

Jentene aktive biblioteksgjengere

Jenter er mer aktive biblioteksgjengere enn gutter, målt i antall lånte bøker fra et folkebibliotek. Alle 9-12-åringene og jenter i alderen 13-17 år har i snitt lånt mer enn én bok pr. måned det siste året (1994). De yngste jentene låner flest bøker, med 16,5 bøker i året. De eldste guttene låner færrest bøker, med 8 bøker de siste 12 månedene.

Det er klart flere av dem som leste en bok i går som også har vært på folkebibliotek de siste 12 månedene. Det er mellom 6 og 9 prosent flere som leste bøker dagen i forveien som også hadde vært på bibliotek, sammenlignet med dem som ikke hadde vært der.

Forskjellen i lesing av bøker mellom dem som har og dem som ikke har vært på bibliotek er størst i den eldste aldersgruppen. I aldersgruppen 9-12 år er både biblioteksbesøkere og de som ikke har vært på biblioteket siste året, forholdsvis ivrige boklesere; det er uansett 27 prosent eller flere av barna i denne aldersgruppen som leste bok i løpet av en gjennomsnittsdag.

Mye ballidrett

Fotball er den idrettsgrenen som flest barn og unge utøvde sist de deltok på et idrettsarrangement. For begge aldersgruppene er det fotball og dernest håndball som fanger flest utøvere. For 9-12-åringene er fotball den altoverskyggende deltakersporten; hele 53 prosent deltok i fotball sist de var med på et idrettsarrangement. Håndball følger på andreplass, med 18 prosent. Annen individuell idrett (som bl.a. inkluderer svømming og ridning) samlet 9 prosent deltakere i den yngste aldersgruppen, fulgt av friidrett og skiidrett på 7 prosent.

5.6. Antall bøker lånt på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder og kjønn. 1994

Alder og kjønn	Antall bøker lånt	Antall spurte
9-12 år		
Gutter	12,9	61
Jenter	16,5	69
13-17 år		
Gutter	8,0	78
Jenter	14,9	81

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.7. Andel som har lest bok en gjennomsnittsdag blant dem som har og dem som ikke har vært på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder. 1994. Prosent

Alder og biblioteksbesøk	Lest bok i går	Antall spurte
9-12 år		
Har ikke vært på folkebibliotek.....	27	42
Har vært på folkebibliotek	33	88
13-17 år		
Har ikke vært på folkebibliotek.....	18	34
Har vært på folkebibliotek	27	125

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

13-17-åringene har ikke et like stort sprik mellom andelen som deltar i de tre mest populære idrettene. Fotball ligger på 36 prosent, mens håndball har en deltakerandel ved idrettsarrangementer på 27 prosent. Lagidrettene står i det hele tatt sterkt i denne aldersgruppen.

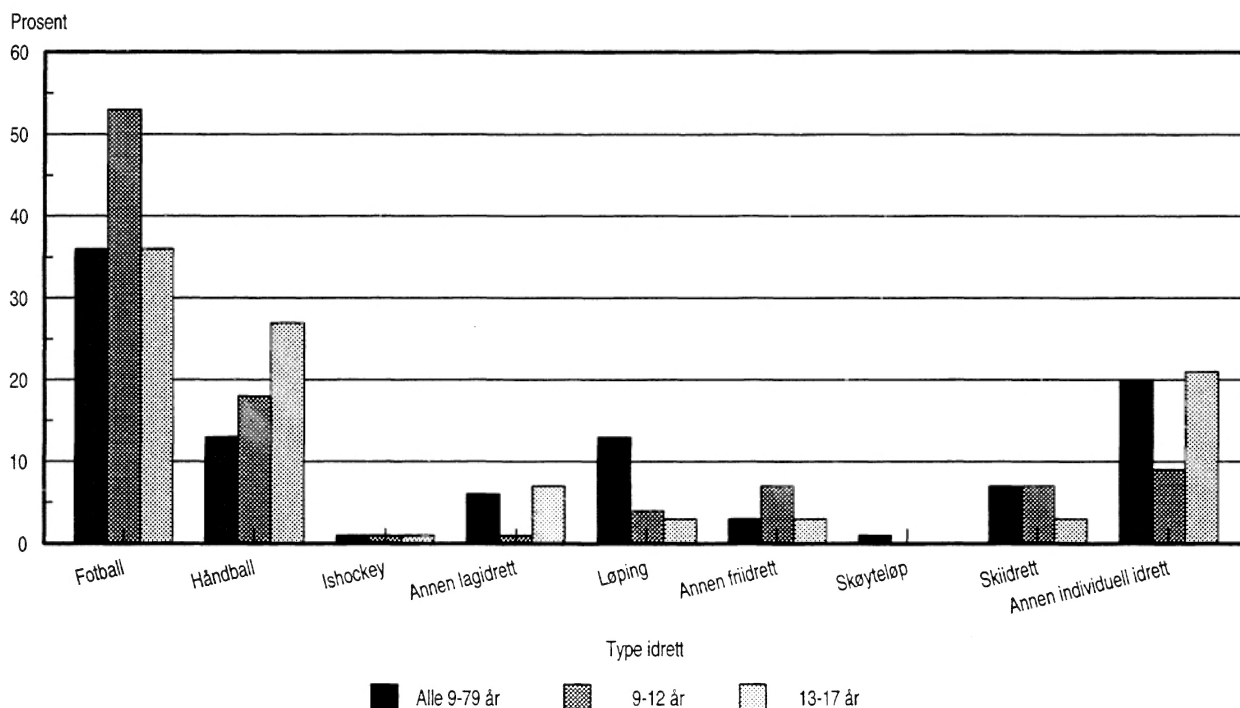
Samtidig er det i aldersgruppen 13-17 år forholdsvis mange som driver med annen individuell idrett.

5.8. Andel som har deltatt i ulike typer idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement, etter alder 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annen friidrett	Skøyteløp	Skiidrett	Annen individuell idrett
Alle 9-79 år	36	13	1	6	13	3	1	7	20
Av dette									
9-12 år	53	18	1	1	4	7	.	7	9
13-17 år	36	27	1	7	3	3	.	3	21

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Figur 5.2. Andel som har deltatt i ulike idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement. 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.9. Andel som så ulike typer idrett sist de var på idrettsarrangement. 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annen friidrett	Skøyte løp	Skiidrett	Annen individuell idrett
Alle	52	14	3	3	3	2	2	13	9
Av dette									
9-12 år	54	16	3	3	4	1	.	11	7
13-17 år	45	25	3	5	2	1	3	5	9

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Fotball som tilskuersport

Både blant 9-12- og blant 13-17-åringene svarer flest at de så fotball sist de var på et idrettsarrangement. Foruten fotball samler håndball tilskuere i disse aldersklassene. Totalt har 70 prosent av både 9-12-åringene og 13-17-åringene sett fotball- eller håndballkamper sist de var på et idrettsarrangement.

Skiidrett tiltrekker seg også unge tilskuere, spesielt 9-12-åringene. Skiidrettens tilskuerandel i 1994 kan riktignok være påvirket av Lillehammer-OL.

Annen friidrett (inkluderer ikke løping) har den laveste prosentandelen tilskuere for disse aldersgruppene.

Medlemskap i idrettsforeninger

Jenter har færre registrerte medlemskap i norske idrettskretser enn gutter har. Dette gjelder både totaltall for landet og for hvert enkelt fylke.

Jenter i alderen 0-12 år har flere medlemskap enn jenter i alderen 13-16 år. Førstnevnte utgjør riktignok et større aldersintervall, selv om man kan anta at de aller yngste, si 0 til 5 år, til dels kan overses.

Aust-Agder har minst sprik mellom antall medlemskap i de to aldersgruppene. Hedmark, Oppland og Rogaland har opp mot 50 prosent flere medlemmer blant de yngre enn blant de eldre jentene.

De yngste guttene ser også ut til å være mer aktive enn gutter i alderen 13-16 år.

Finmark har den minste forskjellen i antall medlemskap mellom aldersgruppene. I Akershus er det ca. 8 000 flere guttomedlemskap for 0-12-åringene enn 13-16-åringene. I Hedmark og Rogaland er det registrert ca. dobbelt så mange medlemskap for 0-12-årige gutter som for 13-16-årige gutter.

5.10. Idrettskretser, lag og medlemskapstall, etter kjønn og alder pr. 31.12.1996¹

	Antall lag	Medlemmer i alt			Gutter	
		0- år	Jenter	13-16 år	0-12 år	13-16 år
Hele landet	7 286	1 396 824	147 291	89 155	188 352	118 572
Østfold Idrettskrets	387	72 169	5 864	4 371	7 906	5 756
Akershus Idrettskrets	638	153 093	14 730	8 434	21 556	12 847
Oslo Idrettskrets	613	186 209	11 176	6 231	17 863	10 294
Hedmark Idrettskrets	361	65 175	6 628	3 499	8 760	4 710
Oppland Idrettskrets	389	62 454	7 029	3 736	8 825	5 264
Buskerud Idrettskrets	354	74 678	6 892	4 956	10 239	6 658
Vestfold Idrettskrets	270	61 538	6 595	3 669	8 657	5 237
Telemark Idrettskrets	285	51 646	5 838	3 526	7 115	4 768
Aust-Agder Idrettskrets	176	30 873	2 927	2 330	4 262	3 527
Vest-Agder Idrettskrets	262	41 326	4 798	2 978	5 987	3 759
Rogaland Idrettskrets	506	98 895	13 925	7 310	16 437	8 624
Hordaland Idrettskrets	629	108 057	13 974	7 911	18 222	11 001
Sogn og Fjordane Idrettskrets	192	39 563	5 085	3 309	4 949	3 862
Møre og Romsdal Idrettskrets	481	73 554	7 571	5 994	10 258	7 275
Sør-Trøndelag Idrettskrets	441	95 628	9 793	6 045	11 403	8 479
Nord-Trøndelag Idrettskrets	261	47 658	5 489	3 834	6 151	4 242
Nordland Idrettskrets	493	57 234	7 404	4 566	9 568	6 046
Troms Idrettskrets	350	40 256	4 288	2 962	5 790	3 443
Finnmark Idrettskrets	196	21 540	2 621	1 617	2 604	2 114

¹ Tallene i denne tabellen vil avvike noe fra tilsvarende tabell i Statistisk årbok. SSBs statistikk inkluderer Norges Bedriftsidrettsforbund. NBIF har en nedre aldersgrense på 17 år for sine medlemmer og vil dermed ikke påvirke tallene for yngre aldersgrupper.

Kilde: Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, Årsrapport 1996.

Unge går på fritids-/ungdomsklubber

I 1991 hadde 62 prosent blant 13-15-åringene vært på fritids-/ungdomsklubb i løpet av de siste 12 månedene. Halvparten av alle 10-12-åringene benyttet seg også av dette tilbudet, mens det blant barn 7-9 år var 29 prosent som benyttet seg av denne fritidsaktiviteten.

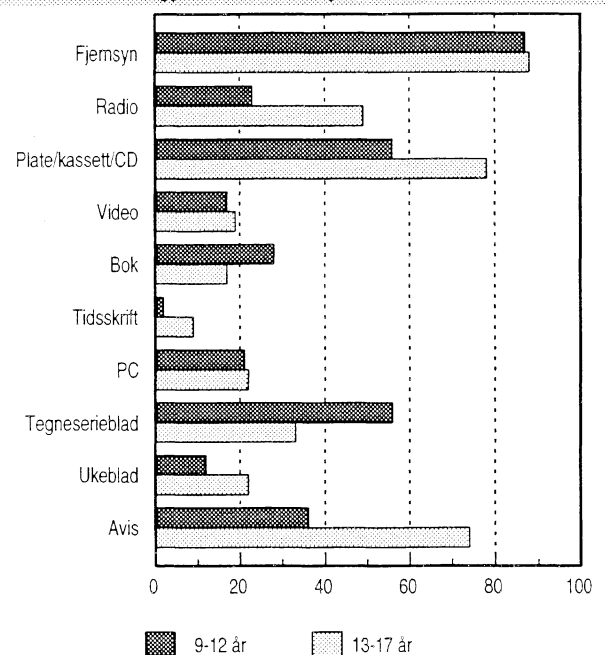
90 prosent ser på TV

Fjernsynet er det medietilbudet som vinner kampen om barn og unges oppmerksomhet. Både på spørsmål om hvilket medium som er brukt og hvor lenge, kommer TV-en ut på topp. Opp imot 90 prosent av 9-17-åringene ser på fjernsyn en gjennomsnittsdag.

Å spille plater/CD-er/kassetter står også høyt i kurs i begge aldersgruppene. Blant 13-17-åringene er det omtrent like vanlig å høre på musikk som det er å lese avisen.

9-12-åringene leser ikke aviser i samme grad som de eldre ungdommene, men de leser til gjengjeld oftere tegneserieblad. Sannsynligvis står Donald Duck&Co. for mye av denne lesingen. Som for tegneseriebladene er

Figur 5.3. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, 1996

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.11. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder, 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/ kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegne- serieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	87	23	56	17	28	2	21	56	12	36	109
13-17 år	88	49	78	19	17	9	22	33	22	74	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Publikasjonene kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00
Telefaks: 62 88 55 95

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway